



LIETUVOS ROTARY

ROTARIADAI
20

Rotary jaunimo
mainai Taivane

Šaulė vežimėlyje
įkvepia pozityvumu

Dovanoti sparnai gabiųjų
„Simfukų“ svajonei

**VYTAUTAS
LANDSBERGIS**

norėčiau, kad žmonės būtų geresni

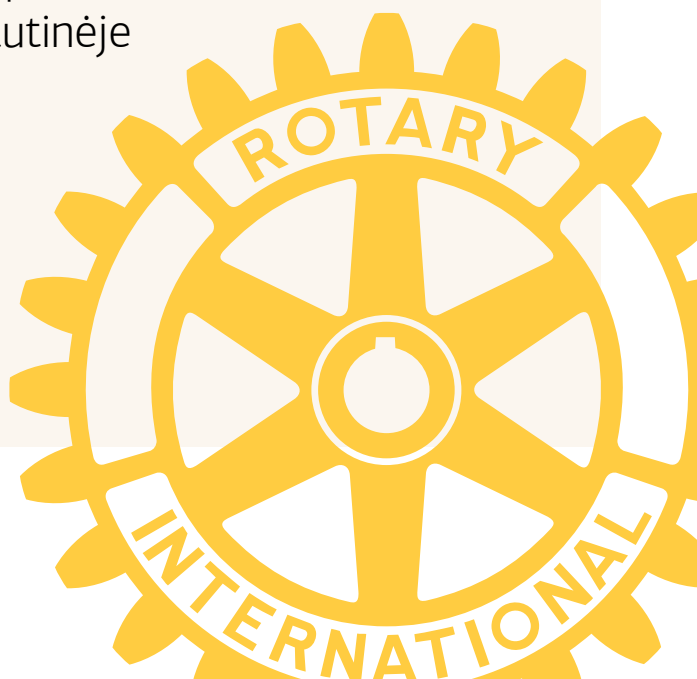


ATRASKIME NAUJUS HORIZONTUS!

DISCOVER NEW HORIZONS!

Daugiau nei 20 000 rotariečių iš viso pasaulio susitiks 113-ojoje kasmetinėje tarptautinėje Rotary Konvencijoje!

Konvencijos viešinimo komiteto pirmininkas -
Romualdas Paulauskas (Kauno RK),
romualdaspaulauskas@gmail.com,
+370 682 56 366.



Mielos Rotary sesės ir garbūs broliai,

Rudenį išbėgėjant bei orams nenumaldomai vėstant noriu pasidalinti šilta žinia - daugiau nei po metų pertraukos RI Apygardos 1462 žurnalas grįžta. Tai žurnalas, skirtas „rotariečiams, pasiilgusiems skaityti“. Džiaugiuosi, kad jo puslapiuose sugulė istorijos Rotary bendruomenės asmenybių ir iškilių lyderių, kuriems nereikia gyvenimo gražinti filtrais, imituoti laimės ar sėkmės.

Nepaisant to, kad pasaulinė pandemija atnešė pokyčių į kiekvieno mūsų asmeninį gyvenimą, elgesį bei mąstymą, o taip pat gyvenimo būdą, koronavirusas nepakeitė Rotary veiklos esmės ir krypties – teikti pagalbą ir dalyti gerumą. Gerumo, kuris šiuo sudėtingu metu svarbus kaip niekada ir neatsiejamas nuo stiprybės, nes gerus darbus daro tik stiprūs žmonės. Todėl žurnale rasite įdomios bei aktualios informacijos apie rotarietiškas veiklas, sėkmės istorijas, dvasiškai stiprius žmones bei mūsų visų gerus darbus. Savo bendruomenei ir kitiems. Esu įsitikinęs, kad atnaujintas žurnalas padės mums geriau pažinti vieniems kitus ir įkvėps dar tvirtesnei rotarietiškai bendrystei.

Pagarbos, pagalbos, atjautos ir tolerancijos pamokos sau patiems ir visuomenei. Kiekvieną dieną. Gerumo pavyzdžiai. Žmogiškumo pamokos, kurios, kaip mes visi žinome, yra sunkios ir ne visiems išmokstamos. Todėl turime būti humaniški. Tai nedaloma ir nediskutuojama. Dėl Žmogaus. Dėl vienas kito.

Jubiliejinė, 20-ji ROTARIADA, vykusi Palangoje, padėjo surinkti 15 000 eurų, kurie bus skirti sportui skatinti ir populiarinti tarp negalią turinčių asmenų.

Galbūt šį atsinaujinusį žurnalo numerį skaitysite Rotary Konferencijos metu. Tai mūsų darbų įsivertinimas ir gairių tolesniam keliui nubrėžimas. Tai mūsų susitelkimo tarnystei metas. Konferencija ne pagyrų laikas, nors padėkai mūsų sesėms ir broliams, kurie pasižymėjo bendruomenės kelyje, taip pat privalome rasti tinkamą metą. Jų dėka auga visuomenės pasitikėjimas Rotary ir esame pastebimi.



Priimdamas Apygardos valdytojo regalias, sakiau: „Mūsų širdys, protai, mintys bei veiksmai turi aiškią kryptį bei prasmę – tarnystę, keičiančią gyvenimus.“ Norėčiau kad ši dvasia telktų mūsų Rotary bendruomenę, kurios lyderiu patikėjote man būti šiais Rotary metais.

Noriu padėkoti už intensyvią bei profesionalų darbą, ruošiant žurnalą leidybai, Apygardos viešųjų ryšių pareigūnams Deividui Jakuntavičiui (Vilniaus-Kauno Dipolio RK) ir Bernadetai Milčei (Vilniaus Geležinio Vilko Rotaract klubas), o taip pat už vertingus patarimus Vilniaus Perkūno RK broliui Artūriui Baubliui.

O Jums, mielos sesės ir garbūs broliai, tariau nuoširdų Ačiū, kad Jūsų dėka visi kartu kuriame ir kursime Lietuvos Rotary istoriją. Sėkmės Lietuvos istoriją.

Malonaus skaitymo.

*Linkiu geriausios kloties
Evaldas Vaineikis*



LEIDĖJAS

Rotary International
Apygarda 1462
Apygardos ryšių su visuomene
komitetas
Komiteto pirmininkas
Deividas Jakuntavičius

„Lietuvos Rotary“ žurnalas
leidžiamas nuo 1998 m.
du kartus per metus

[GYVENDINIMAS

CONTENTUM

KOMUNIKACIJA IR TURINYS

www.contentum.lt

REDAKcinė KOLEGIJA

Marija Matuzevičienė
Bernadeta Milčė
Deividas Jakuntavičius

REDAKCIJOS ADRESAS

A. Vivulskio g. 7-221,
03221 Vilnius
Tel./faksas 265 2863
El. paštas zurnalas@rotary.lt

VIRŠELYJE

Vyginto Skaraičio nuotr.

SPAUDAI PARENGĖ

Robertas Jakštaitis

SPAUSDINO

Lietuvos ryto spaustuvė

TIRAŽAS

1500 egz.

Už reklamos turinį
redakcija neatsako

ISSN 1648-7885



6 p. NAUJIENOS



8 p. VIRŠELIO ISTORIJA

Profesorius
Vytautas Landsbergis:
norėčiau, kad žmonės
būtų geresni



14 p. JUBILIEJUS

Varžydamiesi sporto
rungtyse rotariečiai
aukojo Lietuvos
paralimpiečiams

16 p. MANO ROTARY

Rolandas Statulevičius:
„Savanorystė man
yra kaip Biblija“



20 p. MOTERYS IR ROTARY

Moteryų vaidmuo Rotary
veikloje vis didėja

21 p.
Šaulę Raimedą Bučinskytę
žavi F. Ruzvelto posakis:
„Ne kojomis, o galva yra
valdomas pasaulis“





24 p.

AŠ – ROTARIETIS

Atiduodi ką nors kitiems,
bet tas gėris grįžta,
juo pats pasikrauni

28 p.

Tvarus savininko atsitraukimas
nuo verslo valdymo: kiekviena
pabaiga yra nauja pradžia

30 p.

MAINAI

Urtės Petrulytės vertybės
yra skautiškos:
„Dievui, Tėvynei, Artimui“

33 p.

Rotary mainai
jaunimui – viena
iš geriausių gyvenimo
mokyklų

34 p.

GAIVUS CILNIUS MAECEBAS

Vaikų svajonei
padovanojo sparnus

38 p.

ROTARY VEIKLA

- ❑ Istorijos, įkvėpsiančios nepasiduoti
- ❑ Daug gražių akimirų socialiai remtiniams vaikams
- ❑ Brandina Apygardos fondo idėją
- ❑ Klaipėdos krašto klubai atsidavę vaikams
- ❑ „Sėkmės mokykla“ – reikšminga vyresniųjų pagalba, renkantis studijas
- ❑ Įvairiaspalviai „Romuvos“ projektai
- ❑ Už suaukotas lėšas – 1 600 akinių poros afrikiečiams



44 p.

ROTARACT VEIKLA

- ❑ Į mokyklą – visiškai pasirengę
- ❑ Svajonėms suteikia sparnus
- ❑ Kalėdinių norų turi visi
- ❑ Pildo norus ir karjerai suteikia postūmį
- ❑ Palengvina sunkią būtlį
- ❑ Subūrė senjorus ir jaunimą

50 p.

Akimirkos iš 20-osios
Rotariados



ĮSTEIGTI NAUJI KLUBAI

Satelitiniai klubai

2020 m. lapkričio 26 d. – Kretingos satelitinis klubas prie Klaipėdos Rotary klubo;

2020 m. gruodžio 15 d. – „Vilnius Lituanica International Center“ satelitinis klubas prie „Lithuanica International“ RK.

Rotary klubai

2020 m. vasario 15 d. – „Kauno Intencijos“ RK;

2020 m. gruodžio 30 d. – e. klubas „Laisvė“;



Interact ir Rotakids klubai

2021 m. birželio 9 d. – VPG Junior Interact ir VPG Rotakids klubai.

Nors pandemija privertė pasaulį sustoti, pavojingas koronavirusas nepažabojo noro bendrauti, kurti, dalytis patirtimi ir drauge siekti tikslų, tad įvairiuose Apygardos miestuose aktyviai buvo buriami nauji klubai.

Vilniaus privačios gimnazijos Interact Junior klubas tapo 17-uju Interact klubu Lietuvoje, tačiau jis vienys siauresnės amžiaus grupės – 12–15 metų – jaunuolius. Šios gimnazijos bendruomenėje susibūrė ir pirmasis ne tik Lietuvoje, bet ir kaimyninėse šalyse, „Rotakids“ klubas. Jis telkia 8–12 metų vaikus ir

paauglius. Idėjos šiuos klubus steigti iniciatoriai: Agnė Liubertaitė-Amšiejė, Veiklų vadovė, Vilniaus privati gimnazija ir Mindaugas Glinskis, tuometinis Vilnius Rotary klubo Prezidentas, ilgametis Rotary ir Rotaract narys.

Baigiantis 2020-iesiems susibūrė ir pirmasis Apygardoje elektroninis klubas „Laisvė“, kurio tikslas – skatinti Rotaract alumnų narius prisidėti prie Rotary klubų veiklos.

Rotariečių judėjimą Lietuvoje papildė ir Rotary klubas Kaune bei du satelitiniai klubai. Tai – palydoviniai Rotary klubai, skirti žmonėms, norintiems prisidėti, bet nesuburiantiems pakankamos grupės savarankiškam klubui steigti.

PASIKEITĖ VISI VADOVAI

Tradicijų laužyti nevalia, tad Rotary naujieji metai liepos 1-ąją prasidėjo įprastai – naujo Apygardos valdytojo inauguracija. Šią dieną keičiasi ir Rotary klubų Prezidentai bei organizacijos pareigūnai.

Su pareigomis atsisveikinanti praėjusių metų Apygardos valdytoja Viktorija Trimbel („Lituanica International“ RK) regalias perdavė ją pakeitusiam Evaldui Vaineikiui.

Šiaulių Rotary klubui atstovaujantis E. Vaineikis Apygardos valdytojo pareigas eis iki kitų metų liepos, kai jį pakeis Jurgita Turulienė iš Vilniaus šv. Kristoforo Rotary klubo.



Naujųjų Rotary metų proga paskelbta ir nauja sezono tema – „Serve to change lives“ – tarnystė, keičianti gyvenimus. 2021-2022 m. rotariečiai sieks vadovautis jos principais.

PASIRAŠĖ BENDRADARBIAVIMO SUTARTĮ

Naujasis Apygardos valdytojas Evaldas Vaineikis vos pradėjęs eiti pareigas pasirašė išskirtinę sutartį – 2021 m. rugpjūčio 18 d. savo parašu patvirtino įsipareigojimą bendradarbiauti su „Lions“ klubų asociacija.

Šia sutartimi šalys – Rotary ir „Lions“ – įsipareigojo kurti bendrus projektus, skirti dėmesio svarbiems socialinės raidos ir atsakomybės klausimams, skatinti socialines, kultūrinės, aplinkosaugos, ekonomikos inovacijas, taip pat – savanorystę, tarpusavio pagalbą, toleranciją ir tarnystę visuomenės pažangai.

Rotary ir „Lions“ klubai pasižadėjo bendradarbiavimą grįsti lygiateisiškumo ir partnerystės, tolerancijos ir pagarbos, tarpusavio supratimo ir geros valios bei kitais svarbiais principais.

ĮTEIKĖ PENKIAS VARDINES STIPENDIJAS

Buvęs Danijos kariuomenės sausumos pajėgų karininkas Carstenas Lethas garsino Lietuvos vardą visame pasaulyje ir daug prisidėjo prie rotariečių judėjimo skatinimo mūsų šalyje.

Tad, įprasmindama jo atminimą, Lietuvos Rotary apygarda 1462 įsteigė vardines stipendijas Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos geriausiems bakalauro studijų absolventams.

2021 m. liepos 2 d. Apygardos valdytojas Evaldas Vaineikis įteikė stipendijas po 600 eurų penkiems kariūnams už aukščiausiais balais įvertintus bakalauro darbus.

Pirmąsyk tokios vardinės stipendijos Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos absolventams išdalytos 2020-aisiais.

PARĖMĖ JAUNUOSIUS TALENTUS

Ieškojimų kelias dažnai būna klaidus ir erškėčiuotas, tačiau atkakliai veržiantis pirmyn atsiveria neribotos galimybės.

2021 m. gegužės 21-ąją buvusi Apygardos valdytoja Viktorija Trimbel Lietuvos ir pasaulio rotariečius sukvietė į tarptautinę lyderystės konferenciją „Atkaklumas: galimybės atsiranda ieškant“.

Per konferenciją mintimis apie atkaklumą, galimybes, lygiateisiškumą, kūrybiškumą dalijosi garsūs ne tik Lietuvos, bet ir JAV, Italijos, Meksikos, Švedijos, Ugandos, Taivano verslo ekspertai, visuomenininkai ir lyderiai.



Konferencijos dalyvius sveikino „Rotary International“ Prezidentė 2022–23 Jennifer Jones, patirtimi dalijosi indas verslininkas, motyvatorius ir bestselerių autorius Vishenas Lakhiani, pirmoji Rotary klubo Prezidentė moteris Sylvia Whitlock, edukologė Austėja Landsbergienė ir kiti.

Gegužės 22-ąją Vilniaus šv. Kotrynos bažnyčioje įvyko paramos koncertas, per kurį scenoje pasirodė tarptautinės Rotary bendruomenės remiami jaunieji muzikos talentai, žinomi atlikėjai ir grupės – Nomeda Kazlaus, Egidijus Sipavičius, „Queens of Roses“ ir kiti.

Gegužės 23 d. Šalčininkų satelitinis Rotary klubas organizavo ekskursiją po Paulavos respubliką.

A close-up portrait of Professor Vytautas Landsbergis, an elderly man with white hair, a white beard, and black-rimmed glasses. He is wearing a light blue suit jacket over a white shirt and a dark tie. He is smiling slightly and looking towards the right. The background is blurred, showing some blue and yellow tones.

Profesorius
Vytautas Landsbergis:
**norėčiau,
kad žmonės
būtų geresni**

TEKSTAS: Marija Matuzevičienė / NUOTRAUKOS: Vygintas Skaraitis

Dar būdama moksleive žinojau: Kačerginė – tai prestižinės pionierių stovyklos, Kačerginė – tai automobilių ralis „Nemuno žiede“, pagaliau – tai gražus, jaukus miestelis prie Nemuno. Važiuodama į Kačerginę susitikti su profesoriumi Vytautu Landsbergiu, žinoma, jaudinausi, tačiau visa širdimi jaučiau – laukia, ko gero, įsimintiniausias mano gyvenimo pokalbis, laukia visai kitokia pažintis su Kačergine, joje gyvenusių žmonių istorija.

Prie vartelių mane pasitinka rainas katinas ir tarsi kviečia sekti iš paskos. Nuseku. Iš po medžių ir tvarkingai susodintų visžalių krūmų atsiveria nedidelis, bet labai simpatingas vasarnamis. Jį tarpukariu suprojektavo profesoriaus tėtis architektas Vytautas Landsbergis-Žemkalnis ir, kaip vėliau pasakos pats profesorius, „labai gražiai ir labai funkcionaliai jis čia kūrėsi“.

Netrukus iš juodo automobilio išlipa profesorius ir, nors pasiremdamas medine lazdele, bet guvus žengia manęs ir fotografų link. Pasisveikinęs apgailestauja, kad išsiblaškęs vairuotojas jį buvo nuvežęs į Garliavą, o ne į Kačerginę ir maloniai kviečia į vidų. Iš karto pradeda pasakoti šių namų istoriją. Rodo lovele, kurią jam tėtis suprojektavo, mielus dovanotus ar tėvo įsigytus daikčiukus, tvarkingai sudėliotus lyg jiems čia ir skirtose lentynėlėse. Kampe, pakeliui į antrą aukštą, atremta valstybinė vėliava. Mane domina ant sienų kabantys šeimos portretai. Nepaliumajamai spragsi fotografų aparatai, pozuojame, lūkuriuojame, kol pasibaigs fotosesija. Pagaliau, įsikūrę saulėtoje verandoje, pradėdame pokalbį.

Profesoriau, Vytautas Landsbergis-Žemkalnis, jūsų tėvas, ne tik Lietuvos kariuomenės savanoris, pirmasis mokslus vakarų Europoje baigęs lietuvių architektas, Laikinosios Vyriausybės ministras, visuomenininkas, bet ir Rotary klubo narys. Ar galite daugiau papasakoti apie jo veiklą šiame klube?

Aš, žinoma, dar buvau mažas, visai vaikas, bet tėvas vėliau labai mielai prisimindavo Rotary klubo veiklą Kaune ir idėją ne tik kaip tarptautinės organizacijos, bet ir skirtingų profesijų atstovų sąjungos puokštę. Tuo metu Lietuvoje jau kūrėsi privatus verslas. Mano tėvas kurį laiką dirbo ne tik Raudonojo kryžiaus architektu, bet ir besikuriančiame Kauno universitete, o šiaip buvo privačiai dirbantis architektas. Universtete profesoriavo ir mano senelis Jonas Jablonskis, kurio man neteko pažinti – mirė man dar negimus. Be to, tėvas buvo aistringas automobilistas. Daug ir toli važinėjo, nes visoje Lietuvoje projektavo ligonines, bažnyčias, gimnazijas. Na, o Kauno Rotary klubas savotiškai cementavo visuomenę. Klube tėvas buvo sekretorius, švarko atlape visad nešiojo ženkliuką. Atgavus Lietuvos nepriklausomybę, klubas buvo atkurtas. Naujieji rotariečiai

nepaprastai brangino tą faktą, kad jie turi dar anų laikų narį – prieškarinį rotarietį! Tuo labai džiaugėsi ir tėvas.

Rotary – tai ne tik humanitariniai, taikos ir geros valios projektai, bet ir filantropija. Pakalbėkime apie pagalbos kitam svarbą. Geriau yra duoti ar imti?

Žinoma, kad duoti! Duodamas, apdovanodamas ar padėdamas, labai gerai jautiesi. Tam, kuris yra nelaimėje, kuris stokoja, kuriam trūksta – padėti reikia. Čia ir atsiranda filantropijos svarba, jos reikalingumas. Žmonės neturėtų būti vienas nuo kito atsitvėrę egoistai, susiskirstę pagal turtą ar visuomeninę padėtį. Pavyzdžiui, mano mama priklausė gydytojų luomui ir tarpukario Kaune turėjo įvairių uždavinių. Egzistavo moterų organizacijos, kurios rūpinosi neturtingų vaikų ar našlaičių buvimu. Organizacija „Pieno lašas“, kurio pirmininke buvo ponita Tumėnienė – teisininko Tumėno žmona, rūpinosi, kad visi kūdikiai ir vaikai augtų sveiki, gautų pakankamai maisto ir vitaminų. Skautai – kita labai graži organizacija, kuri darė nuostabų darbą ugdant jaunimą. „Žiburėlis“ – labai svarbi šalpos organizacija,



Vytauto Landsbergio-Žemkalnio projektuotas vasarnamis Kačerginėje

padėdavusi dar carizmo laikais Peterburge, Rygoje, Maskvoje ar kituose dideliuose miestuose besimokantiems moksleiviams ir studentams. Tas jaunimas pusbadžiu gyvendavo, kad savo jėgomis įgytų profesiją. O kiek to meto inteligentijos mirė džiova? „Žiburėlio“ organizaciją kūrė šviesūs žmonės. Tarp jų Gabrielė Petkevičaitė-Bitė, rašytoja ir visuomenininkė, be to, mano mamos krikštamotė. Kiekviena karta turėjo savo filantropijos apraiškų. Taip kūrėsi nepriklausomybės meto Lietuva, brendo visuomenė – per šeimas, gerą valią ir norą dalintis.

Jums tebuvo dvylika, kai jūsų tėtis išvyko į Vokietiją gelbėti vokiečių suimto brolio Gabrieliaus?

Taip, likimas tada buvo maloningas, nes Gabrielius liko gyvas. Juk buvo kaltinamas vokiečių laikais pačiu sunkiausiu nusikaltimu – valstybės išdavimu! Tėvas veltui bandė įrodinėti, kad jis net nėra joks Vokietijos žmogus, juo labiau, Gabrieliui buvo tik 15 metų. Jam atsakydavo, kad „vokietukus už tokius nusikaltimus nuo keturiolikos šaudė“. Gabrieliaus gyvybė kabojo ant plauko. Gestapas jį suėmė Kaune. Ten ir kalino. Paskui išvežė į Karaliaučių ir kalėjimais toliau į Vakarų. Ir nors jam pavyko likti gyvam, kai kurie jo bendrabyliai neištvėrė kankinimų, bado ir mirė kalėjimuose. Brolis liko gyvas ne tik tėvo į kalėjimą perduodamo maisto dėka, bet ir nuolat palaikomas dvasia nepalūžti, drąsinamas rūpesčio, kad jį paleistų.

Tėvas grįžo, kai buvote jau subrendęs vyras. Kaip bendravote išsiskyrę?

Laiškais, suprantama, šiek tiek laiškais, nors buvo ir pavojinga. Išgyvenę tą sunkų vokiečių kalėjimo laikotarpį, tėvas su Gabrieliumi liko Vakaruose, o sovietų laikais turėti artimų žmonių Vakaruose buvo nelabai gerai arba visai negerai. Tie žmonės būdavo įtariami neaiškiais ryšiais su kažkokiu negeru užsieniu, o mano tėvas ypatingai pažeidžiamas, nes 1940 metais, kai sovietai buvo okupavę Lietuvą, ir 1941 m. birželį vyko sukilimas, tai Lietuvai vaduojantis buvo sudaryta Laikinoji Vyriausybė. Tėvą, tą patį rotarietį, pakvietė dalyvauti Laikinojoje Vyriausybėje – jam patikėjo komunalinio ūkio ministro portfelį. Iš pareigos, kad reikia mėginti atgauti valstybę, jis sutiko, nes turėta šiokių tokių minčių, vilties, kad vokiečiai galgi leis Lietuvai atkurti bent ribotą valstybingumą. Tačiau jie neleido nieko, o sukilėliai nepaklausė ir beveik šešias savaites, iki naciai išvakė, tėvas dirbo toje Laikinojoje Vyriausybėje. Natūralu, kad sovietai kur nors Maskvoj ar grįždami turėjo būti kerštingai nusiteikę dėl tokių sukilėlių prieš sovietų valdžią. Todėl palaikyti ryšį buvo nesaugu ir nerekomenduojama.

O mama, ar ji gaudavo kokių nors žinių?

Mama laikėsi tokios pozicijos, kad ji nieko nežino. Vyras per karą atsiskyrė ir yra kažkur Vakaruose, mes ryšių nepalaikome, nežinome, ar gyvas, ką

veikia. Žinoma, būtų buvę pavojingiau, jei jis būtų ten aktyvus politinio vadavimo veikloje, bet jis daug nesireiškė. Nebent kaip kultūrininkas. Australijoje jis įkūrė Lietuvių kultūros fondą, reiškėsi kaip visuomenininkas, o šiaip dirbo profesinį darbą. Australijos valdžia pripažino jo itališką Romoje gautą diplomą, vertino aukštą profesionalo kvalifikaciją, ir jis ten darbavosi projektavimo įstaigoje. Suprojektavo ligoninių, kurios buvo statomos Australijoje, Tasmanijoje. Net Indijoje, Naujajame Delyje sukūrė tuomet statomos Australijos ambasados žaliąją architektūrą.

Visgi kažkokių žinių gaudavote?

Tuo laikotarpiu gauti žinių iš Vakarų buvo nepartina ir nesaugu, bet mama pradėjo susirašinėti su savo dukra, mano sese, kuri jau gyveno Australijoje. Jos naudodavo visokius slapyvardžius. Iš pradžių - per tarpininkus. Labai gražiai tarpininkavo gydytojos Gurvičienės šeima. Gydytoja F. Gurvičienė - iš Kauno geto. Kartą ji atėjo pas mano mamą prašyti pagalbos, kad paslėptų jos dukrą, nes buvo gete numatoma vaikų naikavimo akcija. Ji, ta mergaitė vardu Bela, čia, Kačerginėje, ir gyveno. Tuomet buvau paauglys, o ji - beveik panelė. Aš su Belaėjau į mišką, rodžiau jai kelią, kuriuo reikėtų, reikalui esant, bėgti naktį ir slėptis. Tėvai turėjo nusipirkti mažą ūkelį už Kačerginės, pakeliui į Zapyškį, prie



Jaunasis architektas ir akių gydytoja
povestuvinėje kelionėje Pompėjoje,
1925 m. rugpjūtis

upelio. Tą vietą ir upelį vadino Dievogala. Su tėvu ryšiai sovietmečiu buvo netiesioginiai; pirmiausia užsimezgė per gydytoją Gurvičienę, kuri išliko gyva ir Kaune toliau dirbo vaikų gydytoja, o vėliau išvyko pas dukras į Izraelį. Taip ir bendravome: Izraelis, Australija, Lietuva. Ir dar Italija! Stasys Lozoraitis Romoje padėjo gauti šeimos adresus, ir taip užsimezgė netiesioginis susirašinėjimas su tėvu, nes jis irgi vengė rašyti, kad nekiltų politinių problemų.

*Kiekviena karta turėjo savo
filantropijos apraiškų. Taip
kūrėsi nepriklausomybės meto
Lietuva, brendo visuomenė -
per šeimas, gerą valią ir norą
dalintis.*

Kokią įtaką jums kaip asmeniui padarė Tėvas?

Tėvas liko mano atmintyje kaip tvirto charakterio, labai aiškaus mąstymo, imponuojantis, racionalus žmogus. Jau buvo pradėjęs rašyti laiškuose apie savo norą vėl būti Lietuvoje. O po mamos mirties tas noras tapo dar stipresnis. Nors jo kolegos Vakaruose nelabai pritarė tam grįžimui, juk buvo 1959-ieji ir tai atrodytų lyg okupacijos pripažinimas, bet jis turėjo savo požiūrį ir aš tą požiūrį laiškuose palaikiau.

Kodėl?

Mačiau, kad čia jo gyvenimas būtų prasmingesnis. Ir kūrybos, ir bendravimo, ir įtakos jaunesniems architektams, kurie nori laisvių ir permainų, prasme. O nusenti emigracijoje, veikiant tik vietinės parapijos masteliu, nebūtų didelės prasmės. Žinoma, čia reikėjo gyventi su sovietų santvarka ir suvokti, kad negali ne tik kovoti, bet kartais privalai ir komplimentą tai santvarkai pasakyti. Bet tą atpirkdavo bendravimas su šviesiu jaunimu ir tokiais bendraminčiais kaip Dvarionas, Miltinis, štai jų bendra nuotrauka. Tėvas niekada nesigailėjo, kad grįžo.

Deja, mama jau buvo mirusi. Jie taip ir nepasimatė?

Taip, deja, jis grįžo jau būdamas našlys. Ir čia yra dar viena istorija, susijusi su mano šeima ir mano

broliu. Toje byloje, kur Gabrielius buvo kaltinamas aukščiausia išdavyste – „Hochverrat“ – ir jam grėsė mirties bausmė, kartu su juo kalėjo teisininkas Izidorius Kurkietis. Kai ir jį vokiečiai suėmė, o jo žmoną ir mažą vaiką išmetė iš buto, juodu prisiglaudė pas mano mamą čia, Kačerginėje. Buvo 1944 metai. 1959-ais tėvas grįžo su žinia, kad Kurkietis, deja, mirė kalėjime nuo išsekimo. Tuoj pat aplankė jo našlę, papasakojo apie bendravimą su kaliniais. Tarp jų užsimezgė simpatija. Po kurio laiko gydytoja Kurkietienė tapo gydytoja Žemkalniene. Atgavę šitą vasarnamį Kačerginėje, jiedu čia praleido dar nemaža laiko.

Kaip klostėsi jūsų brolio ir sesers gyvenimai Vakaruose?

Alena ištekėjo už vilniečio Gedimino Karazijos, jo tėvas buvo žinomas lietuvių veikėjas ir istorikas Povilas Karazija. Sesuo su vyru buvo pedagogai ir mokytojai Vilniuje, kol pasitraukė į Vokietiją, manydami, kad tai yra kelių savaičių klausimas. Juk karas eina į pabaigą, po karo bus kažkokie susitarimai. Turbūt tikėjo, kad bus panašiai kaip pažadėjo sąjungininkai, prieš Vokietiją sudarę Atlanto chartiją. Taip įvyko mūsų šeimos pasidalinimas. Ir nors ryšys buvo gana glaudus, į vieną daiktą šeima jau niekada ir nesusirinko. Apie 70-tuosius metus mano sesuo Alena pradėjo atvažinėti į Lietuvą. Ji labai spalvingai aprašė tas keliones. Ir brolis su žmona atvykdavo. Na, o paskui jau jie visi atvažiavo į „Baltijos kelią“.

Lietuvai stojantis ant kojų. Nepriklausomybė! Brolis po to jau pusiau gyveno Lietuvoje. Tapo Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovu Lietuvoje. Lietuvos Seimas jam atstovui skyrė būstą ir jiedu su žmona gyveno Vilniuje, netoli Seimo, Gedimino prospekte.

Esame unikaliaje, tarpukariu net buvusioje kultinėje vietoje – Kačerginėje, jūsų šeimos vasarnamyje, kur tuomet rinkdavosi arba kaimynystėje gyveno visa to meto inteligentija. Ką atsimenate?

Čia, galima sakyti, irgi buvo savotiškas Rotary, nes vasarnamius kūrėsi daug inteligentų ir savo srities profesionalų. Ant kalnelio buvo J. Zikaro namas, kadaise čia gydėsi rašytojas Jonas Biliūnas. Kauno žydai mėgo Kačerginę. Kai Kaunas darėsi laikinąja sostine su visa reprezentacine naujos valstybės inteligentija, čia netoliese vasarodavo Lietuvos Aukščiausiojo tribunolo pirmininkas Liudas Ciplijauskas. Vasarodavo ir Dvarionai. Tiesa, savo namo jie neturėjo, bet labai dažnai būdavo pas mus. Šitoje verandoje tėvas su muziku Baliu Dvarionu šachmatais žaisdavo. Kačerginėje savo vilą turėjo geologas profesorius M. Kaveckis, pedagogas ir vaikų rašytojas Pranas Mašiotas, kurio žmona Marija Mašiotienė buvo mano tėvo krikšto mama. Beveik kiekvieną vasarą čia būdavo Marija Lozoraitienė – užsienio reikalų ministro Stasio Lozoraičio motina, būsimų diplomatų Stasio ir Kazimiero Lozoraičių močiutė. Atsimenu kompozitorių Juozą Gruodį, kuris čia krikš-



Vytukas ir Onytė dar studentai



Vietą vasarnamyje turi ir Valstybinė šalies vėliava

tijo Balio Dvariono sūnų Jurgį, o dukters Aldonos, nuostabios ir labai gražios moters, krikštaitėvis buvo mano tėvas. Dvarionienė tapo mano fortepijono mokytoja, taip aš pasirinkau muziko profesiją konservatorijoje. Kačerginė buvo labai reikšminga ir platesnė prasme. Per pirmą sovietų okupaciją žmonės buvo tremiami, persekiojami. Sovietams jau bėgant, du jauni vaikinai čia, miškelyje, buvo sušaudyti – juos įskundė kažkokios vietinės komjaunuolės, neva jie simpatizuoja sukilėliams. Tėvas pastatė nedidelį paminklėlį, grįžę sovietai sunaikino, bet žmonės jį atkūrė po nepriklausomybės. Tai buvo medinis dvigubas kryžius. Tėvas panaudojo tą pačią idėją kaip S. Dariaus ir S. Girėno žuvimo vietoje: gulintis, dvigubas kryžiaus paminklas.

Kaip Landsbergiai-Žemkalniai čia kūrėsi? Kaip projektavo vasarnamį ir aplinką?

Labai gražiai ir jaukiai. Elektros tada Kačerginėje dar nebuvo, bet vandentiekį tėvas įrengė. Iki šiol viršuje tebestovi nebeprisipumpuojamas didelis kubinis bakas. Tegu sau stovi. Iš to bako žemyn bėgo vanduo. Į virtuvę, vonias. Labai gardus vanduo buvo! Mama nepaprastai mėgo dirbti darže. Ką nors auginti. Tai tėvas jai sukonstravo laistymo sistemą su kraneliais palei lysves, kad mamai, įsipylus vandens į laistytuvą, būtų patogų pomidorus ar morkas laistyti. Labai gražiai ir labai funkcionaliai jis viską čia kūrė. Sklypą buvo apsodinęs eglaičių gyvatvore, o karo metais dar pasodino kvepiantį topolį, kuris ypatingai kvepėdavo ne tik pavasarį, bet ir vasaros vakarais. Prie įrengto baseino augo verkiantis gluosnis, kurio šakelės leidosi iki pat vandens. Aš turėjau čia smėlio dėžę ir tai buvo mano karalystė. Dar buvo medinis namelis lyg klėtelė, lyg skaityklėlė. Tėvas mokėjo su projektuoti labai jaukią, gražią aplinką.

Kada šeimai sugrąžino vasarnamį?

Vasarnamį tėvui grąžino 1982 metais, artėjant jo 90-mečiui. Jaunesni architektai, architektų sąjunga labai jį gerbė ir vertino, o jis nuoširdžiai su jais draugavo. Nasvyčiai, Čekanauskas, Šeibokas buvo mano tėvo fanai. Vadino jį Senjoru. Žinoma, jis ir valdžiai buvo „nusipelnęs architektas“, gavo pensiją ir galų gale jam atidavė Kačerginės vasarnamį. Namą Kaune nesugrąžino, nors kai jis organizavo savo kelionę atgal į Lietuvą, o aš tarpininkavau Vilniuje, tuometinė valdžia žadėjo grąžinti ir namą. Vasarnamyje buvo vaistinė, ir valdžia ilgai atmetinėjo prašymus, o paskui vis dėlto, ne be tų energingų jaunesnių architektų pastangų, grąžino jam vasarnamį, ir mes

pradėjome čia kurtis dar esant vaistinei. Po vieną kambarį ar tik vonią (antrame aukšte buvo vonia). Dar ir gyvenome joje. Tėvas čia labai gerai jausdavosi, labai mėgo šią verandą ir šoninę vakaro šviesą, kuri apšviesdavo ten, ant šlaito, augančių pušų kamienus neįtikėtina auksine spalva.

Kaip čia leidote vasaras? Ką veikdavote?

Čia mano tėviškė. Čia mano vaikystė. Nemunas, meškeriojimas. Čia su broliu dviračiais važinėdavome. Aš dar neturėjau dviračio, bet turėjau rolerį (paspirtuką – aut. past.), ir mes čia važinėdavomės ratais aplink, kol mama pašaukdavo valgyti.

Aš, jei sapnuoju, kad esu namie, tai būna mano vaikystės namai Vilniaus senamiestyje, nors beveik 30 metų ten negyvenu. Ką profesorius sapnuoja?

Kačerginės nesapnuoju. Kartais sapnuoju Kauno namus – Donelaičio gatvėje, kur aš ir užaugau,ėjau į berniukų Aušros gimnaziją. Vėliau, vokiečių laikais, ji tapo pirmąja berniukų vidurine, o dar vėliau – komjaunimo vardo. Pėsčias eidavau Laisvės alėja. Name kurį laiką ir mama turėjo savo gydytojos kabinetą. Dar sovietų laikais, jei mokėdavai mokesčius, galėjai turėti kabinetą, nors paskui nebeleido, atėmė ne tik namą, bet ir pensiją – yra išlikę tokie labai neįaukūs dokumentai.

Jei profesorius Vytautas Landsbergis gautų burtų lazdelę ir galėtų syki ją mostelti – koks jo vienintelis noras būtų?

Kad žmonės būtų geresni, kad užmirštų pyktį, pavydą, kerštavimą, apkalbas ir džiaugtųsi gyvenimu, nes jis yra didelė dovana.

Prabėgo dvi valandos. Dvi valandos šviesaus, auksinės saulės nutvieksto pokalbio. Atsisveikinusi su profesoriumi, tolstu nuo šių nepaprastai iškilios šeimos namų, o kelias link vartelių man dabar visai kitoks. Vietoj tų gyvatvorės matau eglaites, sodintas dar tuomet jauno, bet labai talentingo architekto, jo projektuotą baseiną su šalia verkiančiu gluosniu ir į vandenį nusvirusias šakeles. Ir topolis man kvepia. Matau pomidorus laistančią poniją Oną, verandoje šachmatais žaidžiantį Vytautą Landsbergį-Žemkalnį. Matau ir smėlio dėžę, kurioje karaliauja ir smėlio karalystės pilis stato niekada nepailstantis būsimasis laisvės kovotojas.

Varžydamiesi sporto rungtyse rotariečiai aukojo Lietuvos paralimpiečiams



Rotariados komiteto pirmininkas ir Klaipėdos Senamiesčio Rotary klubo prezidentas Andrejus Geraščenko su apdovanojimu už, bendrojoje įskaitoje, iškovotą pirmą klubo vietą

„Sportiškame kūne – ir sveika siela“, – įsitikinę rotariečiai, rugsėjo pradžioje jau 20 kartą susirinkę į azartiškiausią ir sportiškiausią metų renginį Rotariadą.

Per tūkstantis visos Lietuvos Rotary klubų atstovų su šeimomis jubiliejinėje šventėje Palangoje žaidė krepšinį ir paplūdimio tinklinį, šaudė pneumatiniu šautuvu, stumdė šachmatus ar pliekė kortomis sportinio pokerio turnyre, aiškindamiesi, kurie jų sportiškiausi. O per Rotariadą paaukotas lėšas – 15 tūkst. eurų – skyrė Lietuvos paralimpiniam komitetui remti.

„Ačiū Rotary nariams. Pažadu, atsipirks kelerio pai, – priimdama simbolinį čekį šypsojosi Lietuvos paralimpinio komiteto plėtros vadovė Asta Narmontė. – Jūs, verslininkai, bedruomenės ir nuomonės lyderiai, padėdami šiems žmonėms siekti tikslų, garsinti Lietuvos vardą, kartu padedate šiems čem-

pionams įkvėpti tuos, kuriems sunku išeiti iš savo tvirtovės tarp keturių sienų.“

Prieš ketverius metus užsimezgusi rotariečių ir paralimpiečių draugystė tapo itin tvirta ir patikima. Tie rotariečių paaukoti pinigai bus svarūs indėlis padedant paralimpiečiams rengtis varžyboms, perkant reikalingą inventorių ar populiarinant neįgaliųjų sportą. Tie žmonės, turintys vienokią ar kitokią negalią, turi ir geležinę valią bei ryžtą nepasiduoti net sunkiausiose kovose. Taip pat, kaip ir rotariečiai, su šypsenomis, bet iš visų jėgų kovoję Rotariados rungtyse.

Galimybė ir varžytis, ir susipažinti

Į rotariečių šventę Palangoje atvykusi Lietuvos paralimpinio komiteto delegacija Rotariados dalyvius ir svečius supažindino su dviem paralimpinėmis rungtimis – rutulio stūmimu ir tinkliniu sėdint. O Rotariados sektoriuose užvirė atkaklios kovos.

Teniso žaidėjai santykius išsiaiškino dar rugpjūčio 27–29 dienomis Klaipėdoje, o rugsėjo 9–11 d.

Palanga tapo sportuojančių Lietuvos Rotary klubų sostine.

Ten buvo žaidžiamas golfas, sportinis pokeris, pulas, boulingas, stalo tenisas, paplūdimio tinklinis, petankė, trijų krepšinis, po kurio taikliai dar varžėsi mesdami baidas, smiginis, šachmatai, buvo šaudoma pneumatiniu šautuvu. Per varžybas išdalyti 27 medalių komplektai.

„Rotariada – puiki proga susitikti seniems pažįstamiems ir rasti naujų pažinčių drauge sportuojant ar už aikštės ribų. Čia nebūtinai išskirtinis fizinis pasirengimas, nes galima tiesiog mėtyti smiginio strėlytes ar žaisti petankę. Tačiau galima ir varžytis krepšinio ar tinklinio aikštėse“, – tvirtino vienas renginio organizatorių, naudingiausias Rotariados dalyvis Andrejus Geraščenko.

Anot Klaipėdos Senamiesčio Rotary klubo Prezidento A.Geraščenko, Rotariada – ir galimybė kiekvienam klubui pritraukti naujų narių, supažindinant juos su Rotary bendruomene ir įvairiais socialiniais projektais, kuriems ši skiria išskirtinį dėmesį.

„Rotariada – irgi socialinis projektas, atliepantis mūsų paralimpiečius, žmones su negalia, parodant, kaip svarbu juos integruoti į visuomenę“, – teigė A.Geraščenko.

Dar vienas svarbus aspektas, pasak renginio organizatoriaus, tas, kad Rotariada kiekvienam klubui – tarsi komandos kūrimas ir stiprinimas, kai varžybose dalyvaujantys ar jas tik stebintys rotariečiai iš visos širdies serga vieni už kitus.

Apdovanoti geriausieji

Rotariadai baigiantis buvo apdovanoti sportiškiausi klubai: Klaipėdos Senamiesčio (142,5 taško), Klaipėdos Concordia 1826 (87,5 tšk.), Vilniaus šv. Kristoforo (70 tšk.).

Geriausiu Rotariados moterų klubu tapo Šiaulių Harmonija (24 tšk.), o geriausiu Rotaract klubu – Vilniaus (35 tšk.).

Rotariečiams išdalyti ir asmeniniai prizai. Naudingiausiu Rotariados dalyviu išrinktas A.Geraščenko (Klaipėdos Senamiesčio Rotary klubas; 23 tšk.), antrąją vietą užėmė Audrius Šidlauskas (Šiaulių Saulės Rotary klubas; 22,5 tšk.), trečiąją – Giedrius Kirklys (Klaipėdos Concordia 1826 Rotary klubas; 20,5 tšk.).

Naudingiausia Rotariados moteris – Julija Gerlich iš Vilniaus šv. Kristoforo Rotary klubo (6 tšk.).

„Visi rotariečiai – nuo jauniausio iki vyriausio – labai azartiški, kovingi ir įsitraukiantys. Jie – labai sportiški ir besidomintys bei užsiimantys įvairiomis sporto šakomis“, – patikino A.Geraščenko.

Ir sportavo, ir linksminosi

Dieną liedami prakaitą stadione, aikštėse ar prie stalų miklindami smegenis, vakarais rotariečiai iš širdies linksminosi, nepamiršdami atiduoti duoklės ir labdarai.

Atvykimo vakarą sudarė net trys dalys: saulės palydėjimas pajūryje, šv. Kristoforo Rotary klubo organizuotas „Simfukų“ labdaros koncertas ir vakarėlis su DJ Jovani.

Kitą dieną Palangos orkestro vedama šventinė eiseną nuo Palangos tilto keliavo J. Basanavičiaus, Vytauto, S.Dariaus ir S.Girėno gatvėmis iki stadiono, kur vyko oficialus Rotariados atidarymas ir dauguma rungtių.

Per GALA vakarą Palangos koncertų salėje Apygardos valdytojas Evaldas Vaineikis Rotariados vėliavą perdavė būsimajai valdytojai Jurgitai Turulienai. Ji šios šventės vairą perims kitais metais.

Buvusi Apygardos valdytoja Viktorija Trimbel aktyviausiems klubų nariams už nuopelnus Rotary judėjimui įteikė Polo Hario ženklelius ir Nacionalinius apdovanojimus. Rotariados dalyvius linksmino Jessica Shy, „Rondo“, DJ Jovani, o renginį vedė Arūnas Valinskas.

Rotariada – puiki proga susitikti seniems pažįstamiems ir rasti naujų pažinčių drauge sportuojant ar už aikštės ribų.

Svaja suburti pasaulio rotariečius

Sporto, bendravimo ir geros nuotaikos Rotary šeimos tarptautinis renginys Rotariada Lietuvoje rengiama nuo 2002 metų.

Pirmojoje Rotariadoje 7 Rotary klubai – apie 40 sportininkų – varžėsi teniso, boulingo ir tinklinio rungtyse. Kasmet ši šventė įgauna vis didesnę pagreitį, o dalyvių skaičius – vis didėja ir per du dešimtmečius išaugo 25 kartus.

Rotariada – daugiausia dalyvių pritraukiantis sporto renginys. Tokio nėra visame pasaulyje – lietuviai vieninteliai metai po metų rotariečius sukviečia į įvairių sporto šakų varžybas.

„Turiu svajonę, kad parodytume lyderystės pavyzdį ir į Rotariadą pakviestume visos Europos, o gal net viso pasaulio Rotary Apygardų klubus. Ši šventė Žemėje galėtų vykti kas ketverius metus, kaip ir olimpinės žaidynės“, – teigė A.Geraščenko.

TEKSTAS: Rūta Evelina ŠUTINYTĖ / NUOTRAUKOS: asmeninio archyvo

Rolandas Statulevičius: „Savanorystė man yra kaip Biblija“

Lietuvis rotarietis Rolandas Statulevičius turėtų didžiuotis dalyvaudamas pirmojo pasaulyje įkurto „Chicago One“ Rotary klubo veikloje, tačiau apie gerus darbus jis kalba kukliai. Anksčiau buvęs visų Lietuvos Rotary klubų valdytojas, persikėlęs į Čikagą, tapo šio klubo nariu. Jis dalyvauja rotariečių veikloje su šeima ir džiaugiasi net mažais savanorystės projektais, keičiančiais žmonių gyvenimus.

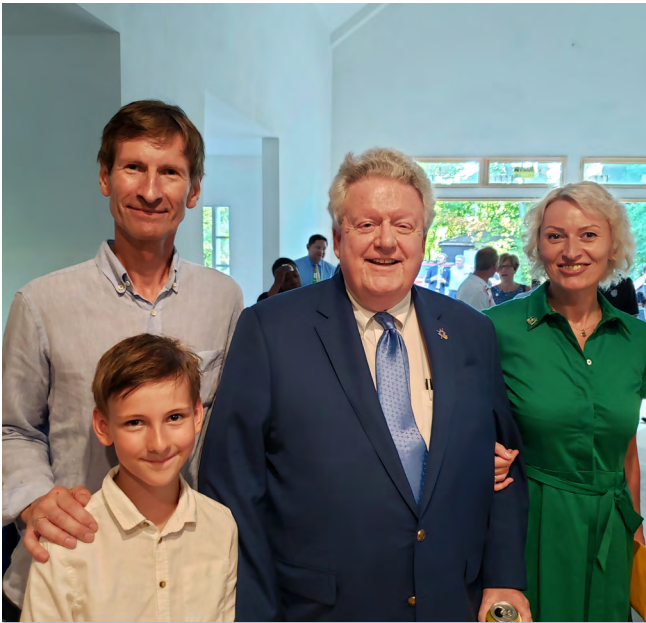


Rolandas Statulevičius su žmona Rasa, „Vytis“ RK rotariete, jo dabartiniame Čikagos Rotary klube

– Kaip jūsų keliai atvedė iki šio klubo? Kada į jį įstojote?

Reikia pradėti nuo to, kad Lietuvoje aš buvau valdytojas – žmogus, kuris vadovauja visiems klubams. Ir tai yra ne pelno siekianti, o visuomeninė organizacija, ir tas vadovavimas yra toks, kai kurioji visą veik-

lą. Esi išrenkamas, aš buvau valdytoju 2016–2017 m. 2018 metais organizavau Apygardos Rotary institutą. To renginio metu susirenka įvairūs pranešėjai iš įvairių šalių, dažniausiai aplinkinių. Tada mes darome pranešimus, kurie gali būti aktualūs nebūtinai rotarietiškais, bet ir visuomeniniais klausimais. Į tą institutą 2018 m. rugsėjį buvo atvažiuavęs ir „Rotary



2019–20 metų Prezidentas Markas Danielis Maloney, Rolando sūnus Dovydas, Rasa ir Rolandas per Prezidento inauguraciją liepos 1 d. restauruojamame Polo Hario name

International“ Prezidentas Barry Rassinis, ir „Rotary International“ generalinis sekretorius Johnas Hewko.

Rotary institutas praėjo labai neblogai, visiems patiko. Ir aš gana gerai palaikiau ryšius su „Rotary International“ generaliniu direktorium Johnu Hewko. Mes kažkaip išsikalbėjome, kad aš važiuosiu į Ameriką, esu nusprendęs čia persikelti. Ir jis mane pakvietė, kai labai vykusiai praėjo šis renginys, sakė: „Aš labai norėčiau, kad prisijungtum prie klubo, ku-

riam priklauso mano žmona.“ Aš net nežinojau, kas tai per klubas, jis tik pasakė, kad Čikagos klubas. Tik vėliau sužinojau, kad tai yra pirmasis Rotary pasaulyje. Su jo rekomendacija aš ir pakliuvau į šitą „Chicago One“ klubą. Jis renkasi Čikagoje kiekvieną antradienį.

– Kokie buvo pirmieji projektai, prie kurių jūs prisijungėte ir kurie padarė didžiausią įspūdį?

Projektų gana daug, jie yra vykdomi seniai. Nebuvo turbūt tokių, kurie prasidėjo dabar ir iškart pasibaigė. Vienas projektas, prasidėjęs nelabai seniai ir iš tikrųjų gana reikšmingas – Polo Hario namo atstatymas. Polas Haris, pradėjęs šį judėjimą, gyveno Čikagoje, ir čia yra išlikęs jo namas. Šį namą prieš keliasdešimt metų nupirko „Rotary International“, kad jį būtų galima atstatyti ir įkurti jame vietą, kur vyktų susitikimai, susiję su Rotary, žodžiu, turėti savo reikmės. Tai yra istorinis paveldas, jame galima parodyti, kur vyko pirmieji susitikimai. Ten yra kaip ir pusrūsis, kuriame rinkdavosi tie keli patys pirmieji, Rotary judėjimą kūrę. Tai projektas, kurio metu mes renkamės ten savaitgaliais. Ir kur nereikia profesionalios pagalbos, sutvarkome, padedame, sudėliojame – einam į tą namą jo sutvarkyti ir paruošti. Ketinome jį pabaigti praėjusią vasarą, bet

ČIKAGOJE PRASIDĖJO ROTARY VEIKLA

Rotary istorija pasaulyje prasidėjo XX a. pradžioje nuo „Chicago One“ klubo. Pirmasis pasaulyje vadinas paslaugų klubas (savanoriška visuomeninė organizacija, kurios nariai užsiima labdara arba parama) buvo įkurtas 1905 metų vasario 23 dieną, kai teisininkas Polas Haris ir trys jo draugai susitiko mažame biure žemutinėje Čikagoje. Šie vyrai norėjo naują šimtmetį pradėjusiame mieste atgaivinti draugiškumo dvasią, kurią turėjo jų gimtieji miestai. Netrukus pasklido gandai apie klubą, ir kiti buvo pakviesti prisijungti.

Jie pavadino savo naująjį klubą Rotary, kad apibūdintų rotacijos praktiką tarp klubo narių iš įvairių verslo sektorių. Rotacija reiškia, kad klubo Prezidentas ir Valdybos nariai nuolat turi keistis. Prezidentas renkamas iš anksto vieniems metams, o Valdybos nariai – trejiems metams.

Iš pradžių įkurtas bendrystei puoselėti pirmasis Rotary klubas greitai vystėsi. Jis ėmė naudoti savo talentus ir narių resursus, kad pasitarnautų bendruomenei. Iki 1905-ųjų pabaigos pirmasis Čikagos Rotary klubas turėjo 30 narių. Po trejų metų antras klubas buvo įkurtas San Fransiske, Kalifornijoje. Dar kitais metais trys nauji klubai buvo įkurti JAV vakarinėje pakrantėje, o ketvirtasis – Niujorke. Taip toliau vystėsi klubai, pagrįsti Rotary modeliu.

1910 m. rugpjūtį Čikagoje buvo surengta pirmoji Rotary Konvencija. Tuo metu buvo įkurta Nacionalinė Rotary klubų asociacija, kurios nariais tuomet tapo 16 klubų. Rotary įkūrėjas Polas Haris buvo išrinktas pirmuoju asociacijos Prezidentu. Vėliau Rotary paplito už Atlanto tarptautiniu mastu. O 1922 m. asociacija gavo pavadinimą „Rotary International“. Dabar organizacija taip išsiplėtė, kad apie 1,2 milijono narių priklauso 30 000 klubų pasaulyje.

dėl COVID-19 viskas užsitiesė, matyt, pabaigsime šią vasarą. Turėsime pabaigtą Polo Hario namą, atnaujintą Rotary reikmėms.

Mūsų klube vykdomas projektas „Job 1“, susijęs su pagalba studentams, kurie baigia universitetus, kitas mokymo įstaigas. Projekto tikslas – padėti studentams susirasti darbą. Į jį įsijungę rotariečiai, kurie paskutiniiais studijų metais renka tuos žmones ir supažindina su galimomis veiklomis. Žodžiu, vyksta toks kaip ir bandymas studentų susipažinti su galimais darbdaviais ir darbdavių susipažinimas su studentais. Kitą kartą būna ir gana netradicinių susitikimų. Kai reikia savanorių, tie studentai sueina, kad padėtų. Kai vyksta toks betarpiškas bendravimas, juos geriau pažįsti, galima sukurti artimą santykį: arba jiems pasiūlyti pagalbą, arba jie gali ją pasiūlyti tau. Šis projektas tęstinis ir vyksta gana ilgai – penkerius ar daugiau metų.

Paskutiniu metu buvome padarę įvairių šalių pristatymą pas mus klube. Jo metu klube įvairių šalių ambasados, kurios yra įsikūrusios Čikagoje, pristatė savo šalį. Buvome pakvietę ir Lietuvos konsulatą, kad pristatytų Lietuvos galimybes. Ten buvo apie 10 šalių, vieni pristatė turizmą, kiti savo importo ir eksporto galimybes. Pas mus klube yra apie 140 rotariečių. Taigi jiems pristatytos įvairių šalių galimybės.

Dabar inicijuojame dar vieną projektą. Mano ir Vilniaus Rotary Prezidento Mindaugo Glinskio iniciatyva planuojame projektą, kuris bus bendras tarp mūsų „Chicago One“ klubo ir Vilniaus Rotary klubo. Norime įgyvendinti projektą, orientuotą į vaikų reikmes. Pasirinkta Ukraina, šalis, kurioje vykdysime projektą. Kol kas tik derinamės, bet tai bus taip vadinamas *matching grant*’as – tai yra projektas, kai viena šalis sudeda tam tikrą dalį pinigų, antra šalis taip pat, o Rotary fondas tuos pinigus padvigubina. Taip išeina, kad mūsų klubas „Chicago One“ duos tam tikrą dalį pinigų, taip pat ir Vilniaus Rotary klubas, o „Rotary International“ fondas pridės pinigų. Mes turime savo tarptautinį fondą. Kiekviena šalis, kiekvienas klubas deda pinigus į tą fondą. Dažnai naudojama kitų, gerai žinomų žymių žmonių fondų sinergija. Labiausiai žinomas „Poliomelito“ projektas. Rotary organizacija ir dirba ta linkme, kad tos ligos pasaulyje nebeliktų. Yra kai kurie fondai, kaip „Microsoft“ įkūrėjo Bilo Geitso, kurie, kai Rotary deda 1 USD, prideda dar 1 USD. Taigi esame sutarę su Kijevo Rotary klubu, su kuriuo bandysime padėti Kijevo vaikams, kuriems yra sunkiau gyventi.

– 2020 m. vienas iš Rotary klubų vadovų Tony Merfeldas sakė: „Kiekvienas, įsitraukęs į



Dabartinė „Chicago One“ klubo Prezidentė Marga Hewko, svečias ir Rolandas per klubo susitikimą. Klube visada lankosi iki dešimties svečių iš įvairių pasaulio klubų

Rotary veiklą, mokosi ne imti, o duoti. Kuo daugiau turėsime žmonių, kurie gyvena vadovaudamiesi šia nuostata, tuo daugiau gerų darbų pavyks nuveikti.“ Kokias jums emocijas suteikia dalyvavimas Rotary klube? Ką jūs jaučiate, kai stengiatės padėti kitiems?

Tai iš tikrųjų yra turbūt nenusakomas jausmas, kai tu gali kažkuo prisidėti. Galbūt net ir čia aš labiau pajutau tą vadinamąją savanorystę. Lietuvoje dabar gal jau savanorystė ateina ne tai kad į madą, bet žmonės jau supranta ir nori savanoriauti. Bet Amerikoje savanorystė yra vienas didžiausių, pagrindinių dalykų, kuo viskas yra paremta. Labai daug smulkių projektų yra vykdomi savanorystės pagrindu. Tarkime, tik prasidėjus COVID-19 pandemijai, sužinojome, kad kai kas negali išeiti nusipirkti maisto. Yra senų sunkiai vaikščančių žmonių, kiti galbūt bijo išeiti. Mes savaitgaliais dažnai (praktiškai vos ne kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį) važiuodavome prie didesnių namų, kur paprasčiausiai suorganizuoti tokią akciją, ir nešdavome maisto paketus į butus žmonėms, kuriems sunkiau išeiti.

Savanoriškos veiklos dabar tampa kaip ir norma. Jau ir lauki, kada gali kur nors prisijungti. Man jau būnant Čikagoje, Vilniuje įsikūrė naujas Rotary klubas „Lituanica International“. Paprastai, įsikūrus naujam klubui, reikia kad kažkuris senesnis klubas inauguruotų tą klubą. Paprasčiau savo „Chicago One“ klubo, kad jie būtų tie, kurie inauguruoja, pristato tą naujai kuriamą klubą. Vienas mūsų klubietis Bernhardas Grothas buvo atvykęs į Lietuvą, kad galėtų pristatyti pažymėjimą, jog klubas yra jau teisiškai įregistruotas. Šis klubietis dažnai organizuoja tokią labdaros formą į Afrikos šalis kaip knygos, medic-

niniai instrumentai ir kita. Dažnai reikia angliškų ar prancūziškų knygų vaikams. Mes surenkame knygas, kurios gali būti skaitomos, žodynus. Savaitgaliais einame jų supakuoti ir sudėlioti, kad būtų galima išsiųsti. Siunčiama ir medicininė įranga, pavyzdžiui, ortopediniai batai vaikams, turintiems problemų su sąnariais. Taigi tokie savanorystės pagrindų paremti projektai, kai savaitgaliais eini kažką padaryti, mums yra kaip Biblija.

Su savo žmona Rasa ir sūnum Dovydu mes kartu einame, darome, svanoriaujame. Pas mus klube Čikagoje esu gavęs net apdovanojimą už savanorystę, už dalyvavimą beveik visuose savanoriškuose projektuose. Visuose Rotary klubuose vienas iš pagrindų yra būti kartu, suprasti kitų poreikius.

– Papasakokite daugiau apie save. Kada atvykote į JAV, kokioje srityje dirbate? Kada prisijungėte prie „Chicago One“ klubo?

Į JAV atskridau 2018 metų lapkričio mėnesį. Į klubą įstojau praktiškai iš karto, po mėnesio. Kaip minėjau, mane rekomendavo generalinis sekretorius Johnas Hewko. Taigi iš pradžių atėjau kelis kartus susipažinti ir pabūti tame klube, įsitikinti, ar man patiks. Ir paskui buvau oficialiai pristatytas tam klubui. Galima sakyti, kad nuo 2019 metų pradžios tame klube visą laiką ir esu.

Iš pradžių gyvenau pačioje Čikagoje. Bet paskui persikrausčiau į tokį mažesnę priemiestį Neipervilį, kuris yra valanda kelio nuo Čikagos. Buvau atėjęs į vieną kitą klubą Neipervilyje pasižiūrėti, bet Čikagos klubas man kažkaip išliko labiau savas. Ir tebedalyvauju tame Čikagos klube, nors gyvenu truputį toliau.

Buvau pradėjęs daugiau dirbti pagal savo sritį, nes aš esu iš automobilizmo srities. Iš pradžių Baltijos šalyse dirbau „General Motors“, paskui Vokietijos BMW. Atvažiavęs į JAV, daugiau kaip metus dar buvau susijęs su automobilizmu, bet paskui keičiau kryptį į nekilnojamojo turto vertinimą. Taigi daugiau nei metus aš dabar dirbu šioje srityje. Įdomiai nutiko, kad du laikraščiai „Financial Times“ ir „USA Today“ susirado mane ir klausė, kodėl pakeičiau darbo sritį. Juos labai sudomino, kodėl pakeičiau kryptį, ką rekomenduočiau kitiems.

– Turite šeimą, daug darbų. Kaip atrandate laiko Rotary? Kaip tas prioritetas išsidėlioja jūsų dienvakšėje?

Matote, šeima prisijungs galutinai prie manęs šį rudenį – iki tol jie buvo likę Lietuvoje. Bet atskris-

davo čionai ir visą vasarą praleisdavo kartu. Mūsų šeima yra orientuota lygiai į tą patį. Mano žmona Rasa irgi yra rotarietė, sūnus Dovydas yra interaktyvūs (tai jauniausiųjų rotariečių, dar moksleivių, klubas). Pats sugalvojo imtis šios veiklos, nė vienas iš mūsų nieko jam nesakėme, pats įstojo į tą klubą. Mes visur dažniausiai būname renginiuose kartu. Tai nėra jokia prievarta, mums tai yra tiesiog natūralu. Kartais praleisti laisvalaikį kartu su rotariečiais, užsiimant vienokia ar kitokia veikla, būnant kartu ir yra ta forma, kurią mes mėgstame ir propaguojame. Žinoma, jei norime, nuvažiuojame kažkur kitur pakeliauti. Bet kitais atvejais, jeigu yra kažkoks savanorystės projektas, dažniausiai mes visi kartu ir dalyvaujame. Ir tai yra absoliučiai priimtina visai šeimai. Taigi nėra taip, kad reikėtų suderinti ar atimti iš šeimos laiką. Tai yra toks pats laikas kaip ir važiuoti ko nors pasižiūrėti ar daryti tuos darbus, kurie yra mums visiems malonūs, vietoj to, kad sėdėtume prie televizoriaus.

Amerikoje savanorystė yra vienas didžiausių, pagrindinių dalykų, kuo viskas paremta.

– Kaip jūs manote, kas apskritai žmones patraukia užsiimti parama, labdara? Kokie motyvai lemtingi verslininkams padaryti tokį pasirinkimą?

Aš manau, kad iki to reikia užaugti. Arba tai yra šeimoje, ir tu matai tai kiekvieną dieną, ir priimi kaip būtinybę. Arba tai ateina su laiku, kai supranti, kad ne tik tau tai yra būtina, bet ir reikia padėti kitam. Mano žmona dirba su Lietuvoje vykdomu projektu „Vaikų svajonės“. Labai gerai matosi, kad pakankamai subrendusių žmonių nereikia daug kalbinti jame dalyvauti. Dažniausiai žmonės jau padeda arba ieško ir galvoja, kaip prisidėti. Taigi aš manau, kad tas supratimas padėti ar savanoriauti arba yra paveldėtas iš seniau, arba iki to subręstama. Lietuvos žmonės nors neturi tokių šimtamečių tradicijų, jos jau suprantą, kad ką tu uždirbi, gali pasidalinti su kitais, kuriems reikia tos pagalbos. Man regis, kad savanoriavimas Lietuvoje įgauna vis didesnę pagreitį. Ir tampa vis lengviau daryti projektus, nes paprasčiau prikalbinti žmones, kad jos prisidėtų, – nebūtinai pinigais, kartais kitokiais projektui reikalingais dalykais (patalpomis, transportavimu, reklama).

Moterų vaidmuo Rotary veikloje vis didėja

Nors Rotary veikla prasidėjo 1905 m., pirmą kartą moterys priimtos į šią organizaciją 1989-aisiais. Šiuo metu naujų narių moterų skaičius auga sparčiausiai pasaulyje, ir vis daugiau jų imasi lyderių pozicijų. Daugiau kaip 2 000 moterų yra klubų prezidentės, taip pat nemažai jų tampa aktyviomis narėmis regionuose.

Kokybiškai naujas pokytis Rotary istorijoje įvyko 1989 m., kai Įstatymų leidybos taryba nubalsavo priimti moteris pasaulyje į šios organizacijos klubus. Pasak pirmojo moterų klubo Lietuvoje įkūrėjos Nijolės Požarskienės, dar prieš šią datą (aštuntajame dešimtmetyje) moteris buvo bandyta priimti į mišrų klubą JAV, tačiau iš pradžių jų kelias buvo nelengvas. „Rotary International“ vadovybė suspendavo to klubo veiklą, ir tada jos kreipėsi į Aukščiausiąjį teismą. Byla JAV Aukščiausiąjame teisme buvo nagrinėjama ilgai ir 1989 m. pripažinta, kad atsisakymas moteris priimti į organizacijos klubus, pažeidžia jų teises.

Taigi jau 1989 m. Rotary atsirado galimybė kurti moterų klubus arba bent įstoti į vyriškus klubus. „Mano kolegos delegatai, norėčiau priminti jums, kad 1989-ųjų pasaulis labai skiriasi nuo 1905-ųjų. Nuoširdžiai tikiu, kad Rotary turi prisitaikyti prie besikeičiančio pasaulio“, – sakė Frank J. Devlinas, vėliau tapęs „Rotary International“ Prezidentu.

Po balsavimo organizacijoje tęsėsi moterų ir vyrų ilgalaikių pastangų dešimtmečiai, kad moterys visame pasaulyje būtų priimtos į Rotary klubus. Atsakas į šį sprendimą buvo stulbinantis: iki 1990-ųjų birželio moterų rotariečių skaičius šoktelėjo iki daugiau kaip 20 000. O 2010 m. birželį moterų narių skaičius pasiekė 195 000 (apie 16 proc. rotariečių). 2020-ųjų liepą šis skaičius pranoko 177 000 (apie 23 proc. rotariečių).

Šiuo metu vienas svarbiausių Rotary prioritetų yra augimas ir narių įvairovė, kad galima būtų patenkinti bendruomenių poreikius. Organizacija skel-

bia vertinanti įvairovę, lygybę ir įsitraukimą į veiklą, kad dar labiau padidėtų jos įtaka ir plėtra. Rotary vertina įvairios kilmės, amžiaus, tautybės, rasės, socialinės padėties, lytinės orientacijos ir tapatybės narių indėlį į organizacijos veiklą.

Lietuvoje pirmuoju Rotary moterų klubu tapo Klaipėdos „Aditė“, kai socialiai atsakingos Klaipėdos moterys, savo profesinės veiklos lyderės, susivienijo bendram tikslui – tarnauti žmonių labai visame pasaulyje. Klubas „Aditė“ pavadintas senovės indų deivės, Visatos ir dievų motinos, vardu. Šis visuomeninis klubas įkurtas 1993 metais, Nijolės Požarskienės, pirmosios klubo Prezidentės, iniciatyva.

Į „Rotary International“ judėjimą jis buvo priimtas po kelerių aktyvios veiklos metų ir itin didelių pastangų. 1996 m. Nijolės Požarskienės laiškas pasiekė „Rotary International“ Apygardos 1460 tuometinį valdytoją daną Carsteną Lethą. Po vizito klube, jis konstatavo, jog ne kiekvienas Rotary klubas yra tiek nuveikęs, kiek nuveikė „Aditė“, dar oficialiai nebūdamos šio judėjimo narėmis. Ir tik šio šviesaus žmogaus pagalba pasiektas galutinis tikslas. 1996 m. vasario 22 d. „Aditė“ priėmė chartiją iš savo krikštatėvių Danijos „Sct. Jacob“ klubo rotariečių. Po ketverių metų Lietuvos ir Danijos Apygarda 1460 „Aditės“ klubą pripažino geriausiai Apygardoje dirbančiu klubu.



TEKSTAS: Rūta Evelina ŠUTINYTĖ / NUOTRAUKOS: asmeninio archyvo

Šaulę Raimedą Bučinskytę žavi F. Ruzvelto posakis: „Ne kojomis, o galva yra valdomas pasaulis”



Būdama 15-os metų, Raimeda Bučinskytė pateko į motociklo avariją ir nuo tada nevaikšto. Vis dėlto ji yra 6 kartus Lietuvos kulkinio šaudymo čempionė, laimėjusi ne vieną prizą ir tarptautinėse varžybose. Taip pat dalyvauja Šiaulių Rotary moterų klubo „Harmonija“ veikloje. Ši moteris įkvepia pozityviu mąstymu ir veiklumu, filosofiniu požiūriu į gyvenimą.

Raimeda Bučinskytė Meksikoje Chichen Itza - majų šventyklų mieste, kuris įkurtas VII amžiuje. Lietaus dievo Kukulkano piramidė – tai milžiniškas kalendorius

– Kaip jūsų gyvenime atsirado šaudymas? Kas jums yra tas veiklos varikliukas, kuris suteikia pozityvumo?

– Kai kurie žmonės neatkreipia dėmesio į galimybes, kiti priima iššūkį. Šaudymas į mano gyvenimą atėjo visiškai atsitiktinai: niekada neplanavau ir negalvojau, kad taip bus. 2013 m. šaulys Kęstutis Savickas pakvietė išbandyti šaudymo sportą. Pirmas kvietimas manęs nesužavėjo. Galvojau, kas čia per sportas: stovi, „pykšt, pokšt“, ir viskas. Bet kai pasakė, kokia kompanija renkasi ir kad tai gana smagu, iš smalsumo nuvykau į pirmą treniruotę. O kai teko prisiliesti prie ginklo, supratau, kad nepakanka jį suimti ir padaryti šūvį. Norisi dešimtuko, to gražaus šūvio, o kad jį pasiektum, reikia įdėti labai daug darbo. Gal ne tiek fizinio darbo, kiek koncentracijos, ramybės, atsakingumo. Reikia sužiūrėti 101 smulkmeną, kad šūvis būtų idealus. Šaudžiau vyrų

kompanijoje, norėjosi būti ne paskutine, pralenkti ir vieną, ir kitą. Noras save išbandyti ir pasiekti geresnio rezultato mane užkabino.

– Nuo kada pradėjote dalyvauti Šiaulių Rotary klube „Harmonija“? Prie kokių projektų daugiausia prisidedate? Kas teikia daugiausia entuziazmo?

– Į Rotary šeimą atėjau prieš trejus metus. Šiauliuose vyko Rotariada. Jos pagrindinis tikslas ir deizas buvo padėti paralimpiečiams siekti savo svajonės. Man padėjo įsigyti mažo kalibro pistoletą, šaudymo treniruoklį ir apmokėjo dvi varžybas, kad galėčiau išvykti. Po to gražaus vakaro „Harmonijos“ sesės kažką pastebėjo manyje, ir klubo Prezidentė Audra Radavičienė mane pakvietė prisijungti prie „Harmonijos“ veiklos. Kurį laiką buvau kaip garbės svečias, o paskui įsiliejau į šią veiklą.

Man patinka rotariečių požiūris, kad jie ne tik rūpinasi patys savo gerove, bet ir labai nori padėti aplinkiniams. Stengiuosi prisidėti prie įvairių projektų: kartais savo žiniomis, kartais laisvu laiku. Visi klubai turi labai daug projektų: pas mus per metus jų yra vykdoma apie 20.

– Ką jums reiškia būti rotariete ir teikti pagalbą kitiems?

– Man atrodo, kad taip sukurta žmonija, kad jaunimas, vaikai ir senoliai yra pati pažeidžiamiausia grupė, ir jiems labiausiai reikia globojimo. Žmogus iki trisdešimties metų pats stojasi ant kojų, susitvarko savo gyvenimą. Dar iki keturiasdešimties augina vaikus. Ir jau, kai sueina keturiasdešimt, turi padėti kitiems įsitvirtinti gyvenime. Nebūtinai tai yra finansiniai dalykai, kartais reikia patarimo žmogui ar jį nukreipti teisinga linkme. Kai esi vyresnis, turi daugiau patirties ir žinių. Jautiesi naudingas ir reikalingas. Man tai teikia daug vidinio pasitenkinimo, kai gali padėti kažkam kitam.

– Viena interviu teigėte, kad pati jaučiate atsakomybę už savo emocijas ir nuotaiką. Kaip jūs manote, kiek žmogus lemia savo gyvenimą, o kiek – likimas?

– Aš tikiu, kad kokius 95 procentus žmogaus gyvenimo lemia jo pasirinkimai: kaip jis elgiasi, ką daro, ko siekia. Kiek esu stebėjusi aplinkinius, dauguma žmonių gyvena „biorobotų“ gyvenimą: keliasi, valgo,

eina į darbą, grįžę pažiūri televizorių ir patys neturi jokių siekių, netgi nežino, ko nori. Keista girdėti, kai žmonės sako, kad turėdami laisvą dieną nežino, ką veikti. Jeigu neturi jokių siekių, tikslų, tave kaip laivelį jūroje mėto. Bet kai prisiimi atsakomybę už savo gyvenimą, kai išsikeli tikslus, ko norėtum už 5-erių ar 10-ies metų, ir palengva jų sieki, pats mokaisi ir tobulėjai. Manau, didžioji dalis žmogaus atsiskleidžia, kai jis veikia, stengiasi, tobulėja, tai ir gyvenimas kuo daugiau duoda. Galimybes reikia pastebėti, jas matyti. Labai daug žmonių susikoncentruoja į tai, ko jie neturi ar negali. Jie paprasčiausiai nemato, ką jie gali. Kaip sena liaudies išmintis sako, kai tau uždarnos durys, atsiveria langas. Jeigu kažkas nepasisekė, reikia ne krimstis, o išplėtus akis žiūrėti, kur tau atsidarė nauja niša. Taip pat labai svarbu bendrauti su skirtingais žmonėmis. Kartais sutiktas atsitiktinis žmogus (taksistas, traukinio ar lėktuvo pakeleivis) gali duoti atsakymų apie tai, ko sieki.

– Kiek laiko po avarijos jums reikėjo, kad at-rastumėte, jog turint negalią taip pat yra daug galimybių? Kas padėjo priimti tą faktą, kad ne-begalėsite vaikščioti? Kas suteikė tiek stipry-bės imtis naujų veiklų?

– Tai įvyko daugiau kaip prieš trisdešimt metų. Tas atsitiktinumas visiškai pakeitė mano gyvenimą. Kai esi penkiolikos metų, atrodo, kad viską gali: dainuoti, šoki ir eini į mokyklą. Visas pasaulis po tavo kojomis. Kai per vieną dieną viskas apvirsta, realiai nežinai, kaip gyventi. Atrodo, kad jeigu nebegali vaikščioti, tai nebegali ir gyventi. Man asmeniškai prireikė labai daug laiko atsigauti. Ketverius metus prasėdėjau namie ant fotelio su viltimi, kad vaikščiosiu. Į vežimėlį net negalėjau žiūrėti. Kai tėveliai atveždavo, sakydami, kad tai tau palengvins gyvenimą, pakeldavau skandalą, kad aš – ne tokia ir tikrai į jį nesėsiu.

Visą mano mąstymą pakeitė Aktyvios reabilitacijos stovykla. Jos instruktoriai yra patys vežimėliuose sėdintys žmonės. Vaikštantis instruktorius nesusprastų mano padėties, ką reiškia tokia būseną. Pati mačiau, kaip nevaikštantys instruktoriai juda, kaip rengiasi, vairuoja automobilius, dirba, lanko koncertus, kuria šeimas. Dešimt dienų tos stovyklos visiškai apvertė mano požiūrį į pasaulį. Susimąščiau, ką aš galiu.

Grįžtant į namus, pirmas tikslas buvo išmokti vairuoti, įsigyti teises. Namie tėveliams pasakiau, kad eisiu į vairavimo mokyklą. Buvau labai gražiai nusodinta, man buvo pasakyta: „Kam tau tas vargelis? Juk turi du brolius, jie tave visur nuveš.“ Jie linkėdami



Raimeda Bučinskytė su Šiaulių Rotary klubo „Harmonija“ moterimis



*Raimeda Punta Sabbioni prie Venecijos.
Vykstant atostogų tenka padaryti kruopščius namų darbus,
kad rastų jos vežimėliui draugišką paplūdimį*

man gero, ne iš blogos valios ir pagal savo supratimą sakė, kad man to nereikia. Bet aš jau buvau labai užsispyrusi ir išsilaikiau teises. Tada turėjau baigti vidurinę mokyklą, nes atsirado toks supratimas, kad fizinio darbo tikrai niekada nedirbsiu, reikia lavinti protą. Vėliau baigiau ir Šiaulių universitetą.

Šiuo metu jaučiuosi labai laiminga. Gyvenu ir mėgaujuosi. Juk kai pats sėdi vežimėlyje, tai jo nepastebi ir jautiesi visai „normalus“. Tik kai pamatau kur nors prekybos centre save iš šalies, veidrodyje vežimėlyje sėdinčią moterį net krūpteliu: „Kas čia dabar toks?“ Netgi JAV Prezidentas Franklinas Ruzveltas nevaikščiojo. Yra jo posakis: „Ne kojomis, o galva valdomas pasaulis.“ Kartais žmonės neadekvačiai reaguoja, kai sėdėdama vežimėlyje šypsaisi, mano, gal ir su galva tau negerai... Aš to nesmerkiu, tik tiems žmonėms, kurie neturėję artimesnio kontakto su neįgaliaisiais, jie gal atrodo bauginantys. Bet jeigu bendrauji kaip su sau lygiu, supranti, kad mes visi vienodi ir norime to paties: būti suprasti, gerbiami, mylimi, bendrauti, juoktis, dirbti ir džiaugtis.

– Dešimt metų buvote atsakinga už kelis projektus Maltos ordine: organizavote piligriminės keliones į Lurdą, buvote atsakinga už „Malta-camp“ neįgaliųjų stovyklą įvairiose Europos valstybėse. Papasakokite apie šį savo gyvenimo etapą. Kokius įspūdžius patyrėte savanoriaudama? Kokių savybių jums suteikė ši savanorystė?

– Dar studijuodama, turėjau labai didelį norą išvykti į piligriminę kelionę į Lurdą. Maltos ordino ambasadorius grafas Douglas von Saurma norėjo suorganizuoti piligrimų ir neįgalių žmonių piligriminę kelionę į Lurdą. Jis paprašė pagalbos su organizaciniais darbais – surinkti piligrimų grupę, užsakyti

transportą, rezervuoti viešbučius. Ryžausi, pati nelaimei mokėdama tą daryti. Bet juk įdomiausi darbai, kai dirbame ir mokomės. Tai buvo avantiūristinis žingsnis, bet viskas pavyko, ir sklandžiai nuvykome į Lurdą. Be to, kelionės metu teko rūpintis visa grupe žmonių.

Dabar visiškai save realizuoju sportinėje veikloje ir Rotary. Žaviuosi savo sesėmis rotarietėmis. Bendravimas ir išvykos kartu labai daug duoda, jaučiu, kad ir pati sau, ir kitiems tampu įdomesnė.

– Kalbant apie sportą, esate ne tik 6 kartus Lietuvos kulkinio šaudymo čempionė, bet turite ir įvairių pasaulio taurės etapų apdovanojimų. Kokių savybių reikia šauliams? Ar esate kovotoja iš prigimties?

– Taip, kovotoja, bet labiau kovuju ne su kitais, o pati su savimi. Pati savęs su kitais nelyginu. Baudau palyginti, kokia buvau prieš pusę metų ir dabar. Pati sau esu atskaitos taškas, ar tobulėju, ar ką nors naujo pasiekiu, pamatau. Jeigu per metus kažką naujo padarau, tada jaučiuosi pakylėta.

Turime prisiimti atsakomybę už savo gyvenimą: ką mes jaučiame, kaip elgiamės, ką galvojame.

Netgi juokauju, kad šaulys būtų pats geriausias pacientas psichoterapeutams, nes nuolatos su savim kalbiesi. Tariesi, kaip padaryti taiklų šūvį, nes dėl to reikia suvaldyti labai daug niuansų. Šaudant pneumatika, tavo taikiny yra už 10 metrų, o siekiamybė – centras arba vadinamasis dešimtukas yra vos 9 milimetrų. Stovėdama tu turi matyti ir ginklą, ir taikinį, sulaukyti kvėpavimą, jausti savo širdies dūžius ir sukontroliuoti vienu momentu savo petį, riešą, žvilgsnį, piršto darbą. Jeigu kažkas nepavyksta, ant savęs bariesi, sakai sau, kad dabar pasistengsi ir padarysi gražiai. Kadangi nori padaryti geriau, turi labai valdyti savo emocinę būklę. Kai nepasiseka, negali nervintis ir pykti ant savęs, negali ir labai džiaugtis, kai atlieki gerą šūvį, nes tai išmuš iš vėžių. Turi mokėti turėti šaltą protą ir ramią širdį, tik tada gali siekti rezultatų.

Ginklas nesupranta juokų ir neatleidžia klaidų. Atėjusi į ugnies liniją, turi elgtis labai atsakingai. Visos emocijos turi būti paliktos už durų, juk ateini čia dirbti, ne pramogauti. Ginklu šaudyti gali absoliučiai bet kas, bet pataikyti gali tik labai geri šauliai.

Atiduodi ką nors kitiems, bet tas gėris grįžta, juo pats pasikrauni

„Gyvenk paprastai, pagarbiai ir laimingai. Svajok iki dangaus, būk, kuo esi, tapk, kuo gali, būk nuolankus“, – tokios „Mantingos“ įkūrėjo ir valdybos pirmininko Klemenco Agento, jau 26-erius metus priklausančio Rotary, gyvenimo taisyklės. Jos, smalsumas naujovėms, energija ir iš šeimos atsineštos vertybės, kurių neįdiegtų geriausi pasaulio universitetai, padėjo užkopti ten, kur yra dabar. Ir džiaugtis aplinkinių pagarpa, kuri – nesumeluota, nes pats nuoširdžiai gerbia ir myli žmones.



Asmeninė šventė. Anūkas Kristupas Kupstas, žentas Vytenis Kupstas, dukra Ingrida Kupstienė, anūkas Gabrielius Kupstas, žmona Palmyra Agentienė, Klemencas Agentas, marti Indrė Agentienė, sūnus Mantas Agentas

1998-aisiais Klemenco Agento įkurta įmonė – didžiausias darbdavys ir mokesčių mokėtojas Marijampolės regione, viena didžiausių šaldytų produktų gamintojų Rytų Europoje, produkciją eksportuojanti į 37 šalis, tarp jų – Kiniją, Japoniją, Jungtinius Arabų Emyratus, JAV.

„Mantingą“ – vaikų Manto ir Ingridos vardų trumpiniu pavadintą įmonę – jis išaugino nuo šaldytų gaminių technologijos atvežimo į Lietuvą iki trijų modernių gamyklų, kuriose dirba per pusantro tūkstančio žmonių, vadinamų tiesiog mantingiečiais. K. Agento dėka Marijampolėje vystomi kultūriniai, socialiniai, meno projektai. Aktyvus jis ir rotarietiškoje veikloje, sutelkia bendruomenę gražiems darbams.

Kodėl didžiulį verslą įsukęs, dabar generalinio direktoriaus pareigas sūnui Mantui perleidęs, tačiau nuo darbų neatsitraukęs Marijampolės garbės pilietis visą gyvenimą nori padėti kitiems?

– Svarbiausias vertybes atsinešame iš vaikystės. Papasakokite, kokia buvo jūsiškė?

Gimiau amatininkų šeimoje, kurios galva – labai geras vyrų ir moterų kirpėjas. Kai 1946 metais tėvą, kaip politinį kalinį, išvežė į Sibirą, Norilsko lagerį, mano senelis, tėčio tėtis, įdėjo sūnui britvą ir rankinę kirpimo mašinėlę. Kai būrio atvežtųjų paklausė, kas ką moka, pasisakė: „Aš – kirpėjas.“ Amatas padėjo išgyventi, nes kiti eidavo septynias dienas per savaitę į mišką, jam tokios dienos buvo keturios, likusias tris kūreno pirtį ir visus kirpo, skuto.

Sesuo Laima gimė tremtyje, o aš į pasaulį atėjau jau Varniuose, buvo praėjęs mėnuo, kaip tėveliai grįžo iš Sibiro. Kiti giminaičiai, kurie nebuvo ištremti, padėdavo grįžusiems. Gal dėl to su genais gavau gebėjimą pagyvoti apie esančius šalia ir padėti kuo galiu tiems, kuriems tikrai to reikia. Grįžę iš Sibiro, mano seneliai pasistatė namą, kuriame kartu su jais gyveno ir mūsų šeima. Tai vyko mano akyse: mačiau, kad žmonės dirbdami gali pasiekti viską. Kai augau ir brendau, seneliai jau buvo pensininkai – prie namų, tad būtent jie mane ir išmokė dirbti. Taip pat – mylėti gamtą, gyvūnus.

Kažkada klausiau tėčio, kas jam padėjo išgyventi lageryje Sibire, į kurį buvo išvežtas labai jaunas – aštuoniolikos. Pasakojo, jog ieškodamas nusiramino, vedamas prisiminimų apie šeimą, pradėjo mėtyti į viršų akmenukus ir po kurio laiko buvo pastebėtas saviveiklinio cirko – taip sportiškas vaikinąs tapo

žonglieriumi. Grįžęs tuomečiame Kapsuke jis tapo kirpyklos vedėju ir sukūrė cirką, dalyvaudavome Lietuvos čempionatuose, laimėdavome prizines vietas. Mano sesuo Laima buvo neprasta gimnastė, o man tėtis buvo parašęs humoristinę odę, kurią aš, vaikas, užkeltas ant vieno gimnastų pečių, pasakodavau.

Iš vaikystės atsimenu ne kažkokių drausminių, o gražų auklėjimą. Kažko norisi? Galbūt padėką nors nudirbti ar palaikyti triušukus ir jais pasirūpink. Kai giminaitis veterinaras atvežė jų porelę, senelio padedamas pats sukaliau gardą.

– Nuo mažens pratęs prie gyvūnų, natūraliai ir pasirinkote veterinaro profesiją?

Kai mokykloje reikėdavo pildyti anketas, kuo būsi, rašydavau „statybininkas-inžinierius“. Mačiau prasidėjusias naujų mikrorajonų statybas, kilo penkiaaukščiai, tai atrodė taip inovatyvu. Vienas draugas įtaigiai pakalbėjo, kad stos į veterinariją, nes tai – gera specialybė. Aš taip pat gyvūnus mylėjau, buvau prie jų pratęs, tad, pagalvojau: kodėl gi ne? Niekada pasirinkimo nesigailėjau, žinios man labai pravertė, nes jau trečiame kurse įkūriau sėkmingą nutrijų verslą, – tuo metu pusė Lietuvos jas augino. Kiti gamindavo narvelius, o aš pats juos susimūrijau, nes vaikystėje to amato buvau išmokęs statybose, mokėjau ir suvirintojo darbus dirbti, tad pats įrengiau gardus nutrijoms laikyti. Kadangi mokiausi, į šį verslą, kaip vėliau ir į kitus, įtraukiau šeimos narius. Ketvirtame kurse su jaunystės draugu ėmiausi auginti švelniakailius gyvūnus – lapas, audines. Neįsivaizduoju, kaip tuomet viską spėjau. Dabar pagalvoju, kad kuriant „Mantingą“ buvo sunku, bet palyginti su jaunystės laikais, tas etapas tikrai buvo lengvesnis. Tačiau energijos man pakako visada.

– Norint kurti verslą tik energijos per mažą.

Tam reikia daug ko. Šilumos ir pagarbos, inovatyvumo, imlumo naujovėms – taip pat. Ne vienas paklausia, kokia mano sėkmės formulė. Visi žino, kaip gerai moku skaičiuoti, sudėti, padauginti mintyse. O sudėtingos formulės nėra: svarbiausia – idėja, jos palaikymas, artimųjų pagalba, komanda, judanti vienu tempu, siekianti to paties. Žmonės prie manęs jungėsi, nes matė, kad viską darau sąžiningai.

– Už stipraus vyro paprastai stovi ne mažiau stipri moteris.

Kai susipažinau su būsima žmona Palmyra, man buvo šešiolika. Grodamas mokyklos ansamblyje nuo

scenos visas gražias merginas matydavau. Ir atėjo ji – daili, įdomi mergaitė, šokėja iš kitos mokyklos. Draugystė nesibaigė ir studijų metais, tad viskas susiklostė taip, kad geresnės ir išsirinkti negalėjau. Ji buvo didžiausias ramstis, patarėja visais klausimais tada, kai pradėjau verslą, tokia tebėra ir dabar.

Palmyra buvo bebaigianti Maisto pramonės technologiją tuomečiame Kauno politechnikos institute, o aš – veterinariją, kai penktame kurse susituokėme. Turėjome abu paskyrimus į savo miestą. Aš – į Kapsuko valstybinį žirgyną, ji – į pieno kombinatą. Gimė Ingridėlė, kurią vadinu mažiškai Ingu. Ji nuo mažens buvo aktyvi mergaitė, žingeidi, ir visuomet buvo lyderė tiek darželyje, tiek mokykloje, tiek dabar. Besimokydama mokykloje Ingridėlė netgi dalyvavo šauniasių Lietuvos moksleivių finaliniame etape, dar lankė šokių ir muzikos mokyklos studiją. Uoliai mokėsi, baigė teisės studijas, tapo advokate ir šiandien ji atsakinga už mūsų įmonės teisės departamento darbą. Geresnės savos teisi-ninkės užauginti net negalėjau (juokiasi).

Praejus aštuoneriems metams nuo Ingridėlės gimimo, sulaukėme Mantuko, kuris Vilniaus universitete pabaigė ekonomiką ir tarptautinį verslą, užaugo į puikų vadybininką, įmonės vadovą – „Mantingos“ generalinį direktorių. Žentas Vytenis – visų trijų gamyklų direktorius, gamybos vadovas. Turiu du anūkus – 12 metų Kristupą ir ketverių su puse Gabrielių. Esame pasirašę šeimos konstituciją, užtikrinančią mūsų šeimos kartų verslo tęstinumą.

– Tokių didelių verslų vadovai dažnai asmeniame gyvenime pridaro spragų, bet jums, regis, energijos pakako viskam?

Teisybė sakoma, kad verslo žmonių šeimos visą laiką nukenčia. Bet kad nukentėtų kuo mažiau, reikia pasiskirstyti darbais. Jei aš uždėsiu pinigus ir kuriu verslą, žmona turi būti su vaikais arba dirbti tokį darbą, kuris leistų tą daryti. Palmyra ir Ingridėlė prižiūrėjo, ir Mantuką vežiojo į būrelius, laukdavo, kol baigsis treniruotės, o jis nuo pirmos klasės vienuolika metų žaidė krepšinį. Ji namams ir vaikams atidavė labai daug. Aš sukurdavau galvą, kaip šeštadieniais, sekmadieniais ar per atostogas šeimai padaryti šventę. Juk gali laisvadienį praleisti bet kaip, bet gali jį paversti įsimintina diena.

Mantukas labai mėgo konstruoti, jam patikdavo surinkti „Kinder“ kiaušinio žaisliukus, tad aš jų nusi-pirkdavau daug, sudėdavau aukštai spintoje, kurioje kabinu paltą. Kaskart paduodavau po vieną, kai mane pasitikdavo vakarais prie durų. Mantui buvo ketveri, kai atsirado pirmieji kompiuteriai – iškart jam įtai-



Klemencas Agentas pripažįsta, kad perduoti pareigas sūnui buvo sunku: „Tai – didelė atsakomybė, bet reikia laiku paruošti kitą, pasiruošti pačiam ir to perdavimo neužvilkti“

siau. Mantas buvo gabus, imlus, mėgo pats vienas viskuo užsiimti, tad ir kompiuteriu iškart susidomėjo. Apskritai visada stengdavausi rasti kelią iki savo vaikų, su jais pasikalbėti apie tikslus, siekius, norus. Po pirmos klasės Mantukui sakiau, kad jo kuprinukė labai sunki, reikėtų apsivalyti – iš pradžių vaikas nesuprato, kad turiu galvoje nereikalingas mintis, kurios tik apsunkina, kad siūlau pasilikti tik vertingiausias patirtis ir žinias. Taip kalbėdavomės, kol jis baigė mokyklą. Kiek užsiėmęs buvau, stengiausi, kad vaikai jaustų tėvą, kad šeimai manęs netrūktų.

– Noras siekti geresnės ateities patį 1995-aisiais ir atvedė į Rotary organizaciją?

Tapau vienu pirmųjų Rotary Marijampolės klubo narių. Išgirdęs apie organizacijos istoriją, apie tai, kad ji buvo dar tarpukario Lietuvoje, apie veiklą pasaulyje, labdarą, likau sužavėtas. Man imponavo, kad klubą įkūrė šviesaus atminimo buvęs pirmasis Marijampolės meras Bronius Beržinis. Pamenu, nuvažiavome į pirmą Rotary konferenciją Vilniuje, kur buvo pristatytas tų metų Pasaulinės Rotary organizacijos šūkis „Tobulini save, tobulini pasaulį“. Man jis ir liko tarsi rotariečio skiriamasis ženklas. Juk viskas tais keturiais žodžiais pasakyta.

Kiek per 26 metus, kai priklausau organizacijai, pamačiau, sutikau nuostabių žmonių Lietuvoje ir pasaulyje! Rotary judėjime dalyvauja geri žmonės, o su tokiais ir norisi daryti gerus darbus. Kai prieš dešimt metų man atėjo laikas tapti savo klubo Prezidentu, pasakiau: būsiu geriausias tiek, kiek tik turiu savyje supratimo apie Rotary judėjimą, geriausias tiek, kiek pajėgsiu, būsiu kiek įmanoma aktyvus, nors tu-

rėjau savo verslus, kuriuos reikėjo vystyti. Būdamas Prezidentu, atsivedžiau į klubą savo žentą Vytenį, kuriam tuo metu buvo 29-eri. Su juo vis diskutuodavome apie Rotary, ką organizacijai galime duoti. Ir tas tuomet jaunas žmogus šiandien išaugo iki klubo prezidento. Taigi, man Rotary – organizacija, kuriai priklausydamas savo supratimą apie gyvenimą gali išreikšti kitiems, ypač – jaunimui. Man vadovaujant Marijampolėje įkūrėme jaunimo klubą Rotaract, jau turime ir Interact – moksleivių organizaciją.

– Kaip ilsitės?

Einu pasivaikščioti. Mėgstu plaukioti, daug būnu vandenyje – jame gimsta geriausias mintys. Patinka keliauti, slidinėti, važinėti dviračiu, skaityti, klausyti muzikos. Bet stipriausias iš užsiėmimų – saviugda ir meditacija. Jau 28 metus medituojau po penkiolika dvidešimt minučių, kad ir kur būčiau. Tai man padeda išsivalyti mintis, susikaupti, pasikrauti gerų minčių. O tada vėl galima žengti pirmyn.

MARIJAMPOLĖS ROTARY KLUBO NARIAI SUVIENIJO MARIJAMPOLĖS VERSLO BENDRUOMENĘ KOVAI SU COVID-19 PANDEMIJA

2020-aisiais Lietuvos sveikatos apsaugos sistema dėl šalyje ir pasaulyje vyraujančios pandemijos išgyveno sunkų laikotarpį: visose šalies ligoninėse situacija buvo įtempta, kasdien užgesdavo dešimčių žmonių gyvybės, trūko medikų, stokota ir gydyti labai reikalingos įrangos.

VŠĮ Marijampolės ligoninės vadovybė buvo ne išimtis, su nerimu jautė, kad situacija bet kada gali pablogėti, ligonių būklė sunkėti, ir suko galvas ieškodami išeities. Todėl Marijampolės Rotary klubas kartu su Marijampolės savivaldybės administracija ėmėsi iniciatyvos ir kreipėsi į verslą bei gyventojus, prašydami prisidėti finansiskai ir taip padėti VŠĮ Marijampolės ligoninei įsigyti pacientams gyvybiškai svarbią įrangą. Įranga buvo reikalinga gydyti sergančiuosius COVID-19, o neretai ir gelbėti jų gyvybes, palengvinti medikų darbą.

Per mažiau kaip mėnesį, su Marijampolės savivaldybės finansine 50 000 eurų parama ir 10 000 eurų Marijampolės bendruomenės parama, Marijampolės verslininkai nupirko beveik visą reikalingą įrangą už beveik 340 000 eurų.

Marijampolės savivaldybės meras Povilas Isoda negailėjo padėkos žodžių iniciatyvos autoriams Marijampolės rotariečiams: „Marijampolės verslininkai gali būti puikus socialiai atsakingo verslo pavyzdys visai Lietuvai. Patys patirdami tikrai sunkų laikotarpį, jie vis tiek galvoja apie pažeidžiamiausius ir ieškojo galimybių, kaip jiems padėti. Greitai ir operatyviai, nevaržomi jokių viešajam sektoriui būdingų viešųjų pirkimų pinklių, marijampoliečiai nupirko kokybišką, būtent tokia, kokios reikia, įrangą, siųsdami žinią, kad suvalkiečiai ne šykštūs, o solidarūs ir turi didelę širdį“, – gerų žodžių negailėjo meras per padėkos renginį, suorganizuotą saugiu nuotoliniu būdu.

Tuometinis Marijampolės Rotary klubo prezidentas Vytautas Lopeta dalinosi: „Nuo pat pandemijos pradžios buvome aktyvūs ir skyrėme reikšmingas pinigų sumas,

kad galėtume įsigyti ir padovanoti Marijampolės ligoninei ir kitoms socialinėms įstaigoms dezinfekcinių skysčių, vienkartinį veido kaukių, respiratorių, veido skydelių, vienkartinį chalātų ir kombinezonų. Tai, ko šioms įstaigoms tuo metu labiausiai trūko. Negalėjome likti nuošalyje ir ramiai stebėti situaciją mieste ir prasidėjus antrajai COVID-19 pandemijos bangai. Juk kiekvienas galim pralaimėti slėpynes su COVID-19, todėl ypatingai svarbu žinoti, kad, patekus į Marijampolės ligoninę, mums, mūsų artimiesiems ar draugams bus suteikta visapusiška būtinoji pagalba ir kad mūsų medikai turi būtiną aparatūrą mūsų gyvybėms gelbėti.“

„Ši iniciatyva yra Marijampolės verslo bendruomenės solidarumo pavyzdys, kaip galima susitelkti, padėti suvaldyti ir pasidžiaugti rezultatais. Neabejoju, kad tik kartu surėmę pečius, galime įveikti problemas ir pasiekti visų Marijampolės regiono gyventojų gerovės“, – teigė Marijampolės garbės pilietis, Marijampolės Rotary klubo narys, UAB „Mantinga“ Valdybos pirmininkas, šios iniciatyvos šeimininkas Klemencas Agentas.

Rezultatas stulbinantis: iš viso nupirka 114 vienetų medicininės įrangos už 337 610,32 euro. Projekto trukmė rekordiškai trumpa – vienas mėnuo, tai parodo, kad susitelkimas ir bendras tikslas gali atnešti stulbinamą rezultatą.

Marijampolės ROTARY nariui Klemencui Agentui įteiktas Nacionalinis Rotary apdovanojimas už tarnystę!

Už taurią širdį, atjautą, pagalbą ir bendruomeniškumą „Mantinga“ savininkui, ilgamečiam Marijampolės Rotary klubo nariui Klemencui Agentui įteiktas Nacionalinis ROTARY apdovanojimas. Ne tik girdėti, bet ir išgirsti. Ne tik žinoti, bet ir reaguoti. Tai kelias, vedantis į geresnį bei šviesesnį rytojū...

„Ačiū už pasitikėjimą, ačiū už įvertinimą. Šis apdovanojimas, tai kartu ir įsipareigojimas eiti tuo keliu, kuriuo einu, tikėti ir pasiekti“, – atsiimdamas apdovanojimą kalbėjo Klemencas Agentas.

Tvarus savininko atsitraukimas nuo verslo valdymo: kiekviena pabaiga yra nauja pradžia

Kai verslą sukuri nuo nulio ir, sudėjęs begalę laiko, jėgų, pastangų, užaugini, jis tampa savas ir artimas lyg vaikas. Atsiskirti nuo jau suaugusių vaikų – įprasta ir dėsninga. O kaip atsitraukti nuo verslo, dažnam verslininkui tapusiu viso gyvenimo reikalu, valdymo? Apie tai kalbamės su verslo valdymo paslaugų bendrovės „Mažeika ir partneriai“ vadovaujančiuoju partneriu, savininkų atsitraukimo praktikos grupės vadovu, nepriklausomu valdybų nariu Gintautu Mažeika. Gintautas taip pat yra ilgametis Vilniaus Perkūno Rotary klubo narys.

– Dėl kokių priežasčių savininkai dažniausiai nusprendžia trauktis nuo verslo valdymo?

Priežasčių yra kelios. Pirmoji priežastis labai paprasta: pirmieji verslininkai, pradėję verslus nepriklausomybės pradžioje, dabar jau yra solidaus amžiaus. Kai kurie galvoti apie atsitraukimą nuo aktyvaus verslo valdymo pradeda gerokai pavėlavę. Dažnas ir sulaukęs septyniadešimties metų yra darbingas ir aktyvus, tačiau atsitraukimo procesas pirmiausia labai imlus laikui, jį atlikti reikėtų labai atsakingai ir – neskubant. Skubėdami čia galime tik „priskaldyti malkų“ ir paskui dėl netikusių sprendimų labai gailėtis.

Dar viena dažna priežastis – savininkai tiesiog nustoja norėti būti aktyvūs ir kasdien spręsti virtualinę nesibaigiančių verslo problemų. Kai kurie jų pavargsta. Kiti – pasiekia savo tikslus, užsidirba pinigų, dingsta kibirkštėlės akyse, aistra verslui. Ateina noras skirti daugiau laiko sau, šeimai, pomėgiams. Tokia situacija gali kelti grėsmę verslo sėkmei, tvariam verslo tęstinumui, nes šiandieninėje labai konkurencingoje, nuolat kintančioje verslo aplinkoje vadovas negali sau leisti per daug atsipalaiduoti.

– Galbūt yra kažkokių įprastų simptomų, kada savininkui jau laikas galvoti apie atsitraukimą?



Kiekvienas atvejis yra labai individualus. Kaip ir kiekvienas savininkas – išskirtinė asmenybė. Juk tik labai stiprūs žmonės gali sukurti ir įsukti stambų verslą. Ir kol toks žmogus pats nepriims sprendimo, niekas jam įtakos nepadarys. Beje, dažnu atveju ir labai didelių verslų savininkai jaučiasi vieniši, nes neturi patikimo ir nešališko žmogaus, su kuriuo galėtų pasitarti. Šeimos nariai – suinteresuoti vienokiu

ar kitokiu sprendimu. Ilgus metus kartu dirbę kolegų nėra nepriklausomi patarėjai, nes jų subjektyvumo faktoriaus taip pat negalima atmesti. Tokioje situacijoje geriausia pasitarti su žmogumi iš šalies. Sprendimus, žinoma, priima pats savininkas, bet tą darant jam pravartu išgirsti kitą nuomonę, alternatyvių pasiūlymų.

– Turime daug pavyzdžių, kai privačiame versle dirba visa šeima. Kuo ypatingas yra savininko atsitraukimas nuo šeimos verslo valdymo?

Tada, kai tame pačiame versle dirba šeima, savininkas turi labai atsakingai galvoti ir apie ją – jos poreikius ir ateitį. Turiu galvoje pavyzdžius, kai didelio verslo galva staiga sunkiai susergera ar net miršta, o niekas nebūna pasiruošęs perimti vadovavimo verslui. Tuomet šeima susiduria su labai dideliais iššūkiais. Todėl rimtai pagalvoti „kas būtų, jeigu būtų“, būtina, kad ir kokie jauni ir stiprūs šiandien jaustumės.

– Ar visada gera išeitis perduoti įmonės valdymą kuriam nors iš vaikų?

Jei šeimoje atsiranda tinkamas kandidatas, kuris gebėtų ir, labai svarbu, norėtų tą daryti – puiku. Tai yra be galo didelė abipusė atsakomybė, nes neteisingas sprendimas gali ne tik iššaukti dideles problemas versle, bet ir sugadinti gyvenimą vaikui. Pavyzdžiui, atžala nori būti gydytoju, o tėvas spaudžia, kad imtųsi verslo valdymo. Tikėtina, kad būti vadovu ne itin seksis, nes jis to paprasčiausiai nenorės.

Kitas dalykas, būsimas įpėdinis turi įgyti reikiamą išsilavinimą ir patirties – gal net ne šeimos įmonėje, o, pavyzdžiui, gerai valdomose užsienio kapitalo bendrovėse. Tada į šeimos verslą jis ateis su savo „know how“, galbūt įneš reikalingų pokyčių, pritaikys gerąsias valdymo praktikas. Tokiam pasiruošimui reikia laiko.

Perimti vadovavimą įmonei gali ir tam tinkamas žmogus iš šalies. Šeima gali likti savininkais, akcininkais. Bet būti verslo savininku taip pat reikia gebėti.

– Visą gyvenimą savam verslui atidavę žmonės tikriausiai sunkiai įsivaizduoja, kaip gyvens „po to“?

Dauguma savininkų – tiesiog susitapatinę su verslu. Jie daug ir ilgai dirbo, tad dažnam nebeliko

laiko ir poreikio pomėgiams ar kitiems dalykams. Verslas tiesiog tapo jų gyvenimu. Reikia labai gerai suprasti, kaip tokiems žmonėms sunku atsitraukti. Juk paprastai jie – labai darbštūs, įsitraukę, tad pristabdę veiklą turi rasti, kuo užpildyti laisvą laiką. Jei dažnas prieš atsitraukimą kalba, kaip svajojo turėti laisvo laiko ir pailsėti, tai daugeliu atvejų – tik saviapgaulė. Žinau pailsėjusių kelias savaites, mėnesį, o paskui to nebegalinčių numaldyti poreikio dirbti. O kiti atsitraukia sėkmingai ir neria į pomėgius – golfą, tenisą, medžioklę, keliones. Rotary nariai gali dar labiau įsitraukti į rotarietišką veiklą. Svarbu, kad ta veikla natūraliai tiktų ir patiktų, nes pameluoti kitam, kad esi laimingas, galima, bet nuo savęs pabėgti nepavyks.

Atsitraukimo procesas pirmiausia labai imlus laikui, jį atlikti reikėtų labai atsakingai ir – neskubant.

Atsitraukus kilusį poreikį dirbti gali patenkinti ir kito verslo pradėjimas, naujos verslo idėjos įgyvendinimas, narystė kitos įmonės valdyboje, kur galima padėti kitiems, – išeičių yra įvairiausių. Beje, šimtu procentų atsitraukti nuo verslo jį sukūrusiam ir užauginusiam žmogui nelabai įmanoma ir net nereikia. Labai geras sprendimas yra likti valdybos pirminku ar valdybos nariu.

– Kiek maždaug laiko užtrunka, kol pasiruošiama ir savininkas gali ramiai atsitraukti?

Tvaraus atsitraukimo procesas paprastai užtrunka kelerius metus. Atsitraukti tvariai – vadinasi, tą padaryti patiriant kuo mažiau praradimų visomis prasmėmis.

Pastaraisiais metais pastebiu geras tendencijas – kuo toliau, tuo labiau verslų savininkai pradeda suprasti: kad ir kaip sunku būtų, tik laiko klausimas, kada tą reikės padaryti. Taip pat jie jau žino, jog šis kelias – nelengvas, o tokį sprendimą įgyvendinti tinkamai tam nepasiruošus – ir neišmintinga, ir rizikinga. Tai – didelis iššūkis ne tik pačiam savininkui, bet ir įmonei, joje dirbantiems žmonėms. Todėl savininko atsitraukimas nuo aktyvaus verslo valdymo turi būti įgyvendintas labai atsakingai ir profesionaliai.

Urtės Petrulytės vertybės yra skautiškos: **„Dievui, Tėvynei, Artimui“**

Aktyvi jaunimo politikos lyderė Urtė Petrulytė dažnai keliauja po pasaulį. Kai ją kalbinome, Urtė buvo pusmetį išvykusi savanoriauti į Jordaniją ir jau ruošėsi grįžti į Lietuvą. Anksčiau buvusi tarptautinių Rotary jaunimo mainų dalyve, ji gyveno ir mokėsi Taivane, taip pat padėdavo šiuos mainus besirenkančiam jaunimui. Su Rotary Urtę sieja ir tai, kad jos tėtis yra rotarietis, „Dipolio“ klubo narys.



Mainų programa Taivane Urtę išmokė ne tik užduoti daug klausimų, bet ir pakeisti požiūrį

– Kokių tikslų išvykote į Jordaniją?

– Jordanijoje savanoriauju Europos solidarumo korpuso programoje. Pusę metų su draugu dirbome čia su jaunimu ir vaikais. Mokėme juos anglų kalbos ir naudojome neformaliojo ugdymo metodus (kad jie patys geriau pažintų, žinotų savo charakterius, kas jiems patinka ir nepatinka). Taip pat dirbome su jaunimo organizacijomis, padėjome joms kokybiškiau atlikti savo darbą.

– 2015–2016 m. dalyvavote Rotary jaunimo mainų programoje. Kokia tai buvo patirtis?

– Taip, tuo metu su Rotary jaunimo mainų programa išvykau metams mokslų į Taivaną, gyvenau Taipėjuje. Ten mokiausi proftechninėje mokykloje-gimnazijoje. Iš Lietuvos į Taivaną išvykau po dešimtos klasės, būdama 16–17 metų. Ta Rotary programa išskirtinė tuo, kad tai yra kultūriniai mainai, o ne akademiniai mainai. Dažniausiai per šiuos mainus yra siunčiama į šalis, kur veikiausiai kalbos iš anksto nemoki. Dažniausiai jaunimas su Rotary keliauja į profesines mokyklas, nes ten geriau išmoksti kalbą, kai tau parodo, kaip piešti, pjaustyti ar dar kažką daryti.

– Taivane mokėtės vietinės kalbos, ne anglų? Kokią patirtį parsivežėte iš Rotary šeimų?

– Taivane, skirtingai negu Kinijoje, kalbama tradicine kinų kalba. Tarimo prasme, ji yra kaip lietuviams žemaičių kalba. Rašmenų prasme, tai yra tradiciniai, nesupaprastinti hieroglifai. Tai yra senoji, išsaugota kinų rašmenų kalba. Mokiasiu šios kalbos kursuose. O mokykloje viskas buvo dėstoma vietine kalba, niekas nedėstoma anglų kalba.

Mano pirmoji host mama – buvusi stiuardėsė ir ji labai gerai kalbėjo anglų kalba. Iš jos išmokau vieną labai gerą dalyką: sugebėjimą pasižiūrėti į žmogų iš jo situacijos arba kiekvieną kartą vertinant įlipti į kito batus.

Kai tau yra 16 metų, ir atvažiuoji į gana konservatyvią taivaniečių bendruomenę, mokykloje daugelis griežtų taisyklių atrodo nesąmoningos. Kai po pamokų grįžti namo ir papasakoji apie tai, host mama ar tėtis siūlo pagalbą apie situaciją kito žmogaus akimis: gal jam buvo kas atsitike, dėl kokių priežasčių jis tai pasakė. Taigi pirmoji host mama išmokė užduoti daug klausimų ir pakeisti požiūrį. Aš galvoju, kad tai ateina iš taivaniečių religijos konfucizmo. Bet ką darant, ten visuomenėje veiki ne tik taip, kad tik tau pačiam būtų gerai, bet ir

aplinkiniams. Konfucizme labai daug kalbama apie kitą žmogų ir kaip būti naudingą visuomenės nariu, padedant kitam.

O paskutinėje host šeimoje, kurioje gyvenau, gyveno aštuoniasdešimtmetė močiutė – buvusi virtuvės šefė. Ji tikrai labai skaniai gamino. Ir jos dėka pradėjau pamilti tam tikrus patiekalus, kurių iš pat pradžių Taivane nekenčiau. Ta močiutė suprato, kad man ypatingai patiko bambuko šaknų gabaliukų kepsnys. Vieną dieną ji pasiėmė mane, nusivedė į netoliese esantį miškelį ir parodė, kaip iškasti bambuko šaknį. Tada dar parodė, kaip tą kepsnį gaminti. Įdomiausia, kad didžioji dalis senųjų Taivano žmonių kalba senąja gentainių kalba, o ne tradicine kinų kalba. Negalėdama gerai su manimi susikalbėti, ji mane išmokė gaminti vieną iš tų patiekalų, kuris man labai patiko. Tai buvo šiltas pasirūpinimas. Apskritai toje kultūroje žmonės labai rūpinasi kitais žmonėmis, ir tai nėra perdėta ar netikra. Tai jiems natūralu.

Po kelionės į Taivaną padėjau keliems jaunesniems žmonėms tam pasiruošti. Man atrodė, kad tie metai Taivane labai daug davė.

Po kelionės į Taivaną padėjau keliems jaunesniems žmonėms tam pasiruošti. Man atrodė, kad tie metai Taivane labai daug davė. Ir kai pamatydavau tam tikrą žmogų, pagalvodavau, kad jam tai irgi bus naudinga. Dar ir dabar, nors nebesu mainų ambasadorė, ambasadoriauju ne struktūriniu prasme, pasidalinu patarimais ar patirtimi.

– Jūsų tėtis Ernestas yra rotarietis, o mama Monika – žinoma žurnalistė. Kaip šeima augant lėmė jūsų gyvenimo pasirinkimus? Kokius svarbiausius dalykus perdavė tėvai?

– Mano tėvai visą laiką labai skatino pamatyti pasaulį. Man net būdavo keista, kai tekdavo kalbėti su kitų jaunų žmonių tėvais, kad jie bijodavo išleisti savo vaikus kažkur toliau negu į Europą. Augau skatinama tik važiuoti, pasiimti, pamatyti, todėl man tai būdavo nesuvokiama. Nuo mažens mano tėvai veždavosi mus automobiliu į Balkanų pusiasalį. Per tas vadinamąsias atostogas niekada nebūdavome ta šeima, kuri atvažiuodavo ir gulėdavo prie baseino. Reikėdavo paragauti vietinių patiekalų, paskai-

tyti, nueiti į muziejų, upėse paplaukioti pripučiamaisiais plaustais.

– **Mokotės Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institute (TSPMI). Kodėl būtent pasirinkote politiką, ar ateityje ketinate tapti politike?**

– Aš į TSPMI atėjau jau metus būdama LijOT valdybos nare. Ką, manau, reikia paminėti, kad TSPMI išugdo pilitologus, bet ne politikus. Mokymės daugiau analizuoti politiką ir žiūrėti į ją per teorijas, bet ne kaip ją teisingai vykdyti. Politikos mokslai suteikia tai, kad išmoksti sustoti ir kelti politinius klausimus. Tai yra išskirti prioritetus ir matyti truputį didesnę paveikslą. Bakalauro buvo ne profesinis pasirinkimas, o bendrojo išsilavinimo dalykas. Tikrai žadu studijuoti ir magistrą, ir, jeigu viskas bus gerai, doktorantūrą. Ateities planai kol kas yra dirbti LijOT ir atstovauti jaunimo organizacijoms. Žiūrėdama į tolimesnę savo ateitį, labai noriu akademiškai tęsti veiklą. Vėliau kažkokio noro eiti į Seimą aš dabar neturiu ir apie tai nemąstau. Mano noras yra dirbti visuomenei. Ir, manau, kol būsiu jauna (iki kokių 29-erių metų), dirbsiu Lietuvos jaunimui. Neteisinga, jeigu turi patirtį ir balsą, jo neišnaudoti.

Būdama Jordanijoje, rašiau bakalauro darbą apie moterų įgalinimo programas šioje šalyje. Labai įdomus darbas: sutinku daug jaunų moterų ir vyrų, kurie turi skirtingus požiūrius, kaip turėtų vykti moterų įgalinimas šiame Arabijos krašte.

– **Kaip jums atrodo, kiek gyvenime pasiekia lyderiai, kiek autsaideriai? Ar labai svarbus buvimas lyderiu, ar tai yra skirta tik tam tikriems žmonėms?**

– Man nepatinka žodis „lyderis“. Aš suprantu, kad yra toks žodis, ir niekur jo nepadėsi. Bet manau, kad šis žodis yra įgavęs neigiamą reikšmę. Labiau mėgstu žodį „vadovas“. Jis yra kilęs iš angliškojo „guide“, tai yra kažkur vedantis žmogus. Vadovas padeda kitiems žmonėms. Nesi vienas, bet turi turėti labai daug žmonių aplink save. Atstovauji ne sau, o žmonėms.

Tai, kad tu autsaideris ar lyderis, man atrodo ne taip svarbu. Tuo, kas turi balsą ir galimybes, gali tapti bet kas. Aš kalbėti ir valdyti auditoriją išmokau iš savo šeimos. Bet tai nereiškia, kad esu gimusi su lyderės savybėmis. Kalbėjimo, žmonių subūrimo ir kitų organizacinių savybių išmokstama. Manau, kad jas gali turėti bet kas, tik vieniems teks įdėti dau-



Urtė nori dirbti visuomenei

giau darbo, kitiems ne. Tai nėra svarbiausias dalykas. Tam, kad būtum lyderis, turi nuolat mokytis, visada žinoti, kas vyksta, turi būti apsuptas ir kalbėtis su įvairiais žmonėmis, ir juos girdėti. Tik taip galėsi padėti kitiems. Nėra taip, kad gauni karūną (kaip Baltarusijoje) ir esi visko Dievas.

– **Kokios svarbiausios jūsų vertybės? Kokia filosofija gyvenime vadovaujantės?**

– Geras klausimas. Svarbiausios mano vertybės yra skautiškos „Dievui, Tėvynei, Artimui“. Man atrodo, kad visada buvo svarbiausias žodis „Artimui“. Nesvarbu, ar tai būtų giminės, ar žmonės, kurie šiuo metu supa mane jaunimo politikoje, turiu būti naudinga visuomenėje. Tai yra kartais paprasčiausiai nuvažiuoti iki regiono ir išklausti jauną žmogų. Taip pat svarbu paminėti, kad buvau auginta nuolat alkinti žinių, visą laiką domėtis, klausyti, ieškoti atsakymo. Dėl to mokslas ir domėjimasis man taip pat yra vienos svarbiausių vertybių.

Rotary mainai jaunimui – viena geriausių gyvenimo mokyklų



*Išvykę į Rotary mainus, moksleiviai ne tik susipažįsta su naujos šalies kultūra, išmoksta jos kalbą. Jie taip pat saugiai pereina į savarankiškumo etapą, viską vertina kitomis akimis ir ima suprasti, kokioje nuostabioje šalyje gyvena. Atvykusieji taip pat džiaugiasi Lietuva, taigi yra stiprinama jos reputacija. Apie šiuos ir kitus Rotary mainų privalumus, kuo jie ypatingi, pasakoja Mainų komiteto vadovė **Žydrė Gavelienė**.*

— Kaip apskritai apibūdintumėte, kas yra Rotary mainai? Kuo ši programa skiriasi nuo kitų mainų programų?

— Mainai yra ypatinga galimybė jaunam žmogui žymiai geriau suvokti, kas vyksta pasaulyje. Tai yra išskirtinė bendruomenės, o ne komercinė programa. Rotary mainų programoje tie, kurie siunčia vaikus, turi mokėti tik už kelionę ir draudimą. Kitas dalykas, Rotary pagrindinis tikslas nėra akademiniai mainai. Tai yra labiau kultūriniai mainai, žymiai platesnė pažintis su šalimi. Per metus keiti tris šeimas, dalyvauji klubo veikloje, savanorystės programose. Vykstantiems nėra reikalavimo mokėti vietinę kalbą. Aišku, gerai mokėti anglų, vokiečių arba prancūzų kalbą. Vietinę kalbą vartoji kiekvieną dieną. Vėliau išmoksti tą kalbą iki tokio lygio, kad realiai pradedi ja mąstyti.

— Kokie yra Rotary mainų privalumai?

— Pirmiausia, žmogus įsivertina, kaip jis gerai gyvena Lietuvoje pas tėvus. Antra, suvokia, kokioje nuostabioje šalyje gyvena. Atvykusiųjų susižavėjimas Lietuva būna įspūdingas. Šalies reputacija yra labai svarbus reikalas. Trečia, mes visi turime tam tikras projekcijas į vaiką (tėvai, mokytojai ir kiti): sakykime, tikimės, kad gerai mokytųsi, sektų senelio pėdomis ir t. t. Vaikui išvykus į kitą aplinką, dingsta projekcijos, jis atranda naujų pomėgių, yra laisvas rinktis, išsiaiškina, kas jam yra gyvenime svarbiausia. Ketvirta, vaikas užmezga globalių ryšių. Be to, pasaulyje stojant į aukštąsias mokyklas, kai kur pridedama balų už dalyvavimą mainuose ir savanorystę.

— **Pasaulyje kasmet Rotary mainų programoje dalyvauja daugiau nei 80 000 moksleivių iš 80 šalių. Kuriais metais prasidėjo mainai? Kokia šios programos istorija?**

— Taip, 80 šalių dalyvauja programoje, ir didžiausios šalys daugiau kaip 1 000 moksleivių išleidžia į mainus kasmet. Lietuvoje per šešerius metus buvo per 120 vaikų, išvykusių į ilgalaikius mainus, o į trumpalaikius mainus, tarptautines stovyklas kasmet išvyksta apie 25 dalyviai.

— Yra išskirtos dvi Rotary mainų rūšys: Jaunimo mainai ir Draugystės mainai. Kuo jos skiriasi? Kokioms amžiaus grupėms ir asmenybėms jie taikomi?

— Tų mainų rūšių yra daugiau. Yra trumpalaikiai ir ilgalaikiai mainai. Trumpalaikiai mainai — stovyklos ir Draugystės mainai, kai klubai vyksta vienas pas kitą. Stovyklos vyksta nuo savaitės iki dviejų visur pasaulyje, kur yra Rotary partnerystės šalys. Ilgalaikiams mainams vyksta pusė metų ar metus.

— Ką turi daryti jaunuoliai, norintys patekti į Rotary mainų programą? Kiek svarbūs vaikų pažymiai ir asmenybė? Girdėjau, kad prieš mainus vyksta motyvacinis pokalbis.

— Pirmas dalykas — susipažinti su programa ir tuo, ką ji duoda, bei reikalavimais, taisyklėmis. Antras dalykas — supažindinti su ja savo tėvus ir ateiti į seminarą. Jeigu tėvai sutinka, kad jų vaikas vyktų į mainus, jie supranta, kaip svarbu, kad jie ar jų artimieji, ar draugai priims kitą vaiką, atvykusį į jų šeimą. Tie vaikai labai greitai integruojasi, ir pozityvių pokyčių įvyksta ne tik jų, bet ir visos šeimos, giminės ir bendruomenės gyvenime.

Vyksta ne tik motyvaciniai pokalbiai, bet ir pasiruošimo išvykti ir priimti jaunuolį seminarai. Tačiau mes nevertiname vien tik vaikų akademinių pasiekimų. Vertiname vaikų pasiruošimą pažinti, mokytis ir adaptuotis. Svarbiausia, kaip esi pasiruošęs naujiems iššūkiams ir kaip išgyveni situacijas.

Vaikų svajonei padovanojo sparnus

Balio Dvariono muzikos mokyklos simfoninis orkestras „Simfukai“ turi to, ko negausi už pinigus: talento, jaunatviško veržlumo, ambicijų, profesinių siekių. Bet jiems išpildyti reikia ir nuperkamų dalykų – instrumentų. Dar neseniai arfininkė grūmėsi su keturiasdešimtmetį perkopusia arfa, kuri bet kada galėjo tiesiog sprogti. Dabar ji turi naujutėlį Prancūzijoje gamintą instrumentą, kuriam kelią pas gabiuosius „Simfukus“ nutiesė Vilniaus šv. Kristoforo Rotary klubas.



Su „Simfukais“ mielai dirba garsiausi Lietuvos dirigentai, nes mato šios veiklos prasmę: juk jie – tikrai talentingi, profesinių ambicijų turintys vaikai!

„Parodykit mokyklą, kuri turi orkestrą su TOKIA arfa!“ – išdidžiai sako „Simfukų“ vadovas, orkestro siela Artūras Alenskas, su kolektyvu dirbantis nuo pat pirmosios repetitijos 1999-ųjų rugsėjį. Prieš praėjusias Kalėdas Vilnių pasiekęs instrumentas, natūralu, lėmė ir repertuaro pokyčius, tad per pastarąjį koncertą Rotariadoje Palangoje arfininkei buvo iškilusi grėsmė ne juokais persitempti. Tačiau muzikantė atlaikė, o arfa skambėjo puikiai.

„Net buvo gaila, kad arfa mus pasiekė per karantiną, kai vaikai mokėsi ir repetavo per nuotolį. Dėl to, natūralu, jų entuziazmas buvo kiek kritęs. Bet net kompiuterių ekranuose pamatyta arfa įpūtė geros nuotaikos ir energijos. Antra jos banga užplūdo, kai pagaliau repeticijoje ją pamatė „gyvai“. Trečiasyk – kai arfa užgrojo. Pamenu, nuo pirmų garsų visi nejučia atsuko į jos pusę“, – šypsosi „Simfukų“ vadovas.

Į ją, ko gero, labiausiai žiūrėjo ir sausakimšoje Palangos bažnyčioje koncerto klausę rotariečiai, pirmąsyk savomis akimis ir ausimis patyrę gražios inciatyvos išraišką.

Kas gi tie „Simfukai“?

Dešimtmetė Balio Dvariono muzikos mokykla savo orkestrą turėjo ir anksčiau, tad prieš 22 metus atsiradusius „Simfukus“ galima vadinti tradicijų tęstinumu, bet greičiau reikėtų laikyti nauja pradžia, nes šis kolektyvas buvo suburtas jau kaip simfoninis moksleivių orkestras, o ne viena disciplinų.

„Simfukams“ savo laiko ir dėmesio skyrė ne tik oficialiai su jais dirbę maestro Ugnius Vaiginis, Modestas Pitrenas, dabar – Modestas Barkauskas, bet ir puikūs mentorai – šviesaus atminimo Vytautas Viržonis, Saulius Sondeckis, žymiausias Lietuvos dirigentus išugdęs legendinis Juozas Domarkas ir net garsusis muzikantas bei mecenatas Mstislavas Rostropovičius. Kažkada lydimas savo vardo labdaros fondo atstovų jis turėjo lankytis pas sostinės merą, bet, sulaukęs prašymo užsukti į Balio Dvariono muzikos mokyklą, reagavo akimirksniu: „Pirmiau važiuokim pas vaikus. Jų daug, o meras – vienas. Jis palauks.“ Pabuvęs repeticijoje, maestro vaikams pasakė nuostabią kalbą, su vienu kitu dar šnektelėjo ir pagrojo individualiai.

„Visi orkestro grupių vadovai yra praktikuojantys muzikantai, kurie ne tik teoriškai žino instrumento valdymo paslaptis, bet patys groja orkestruose. „Simfukai“ įsigudrinę, kaip patekti į svarbiausias koncertų sales, ir džiaugiasi ten matydami grojančius savo vadovus, o dar labiau – savo dirigentą.

Vaikus išties lydi pasididžiavimo jausmas, kai jų dirigentas, kuris vakar dirbo jų repeticijoje, šiandien diriguoja Nacionaliniam simfoniniam, Operos ir baleto teatro ar Šv. Kristoforo kamerinam orkestrams. O sutikę savąjį Maestro, jie gali kreiptis į jį tiesiog vardu – Modestai, nes Maestro jiems tai leidžia, nes tai jų Maestro. Vaikams tai taip pat tam tikras stimulus“, – šypsosi Artūras Alenskas ir priduria, kad ypač ryškų kokybinį ambicijų šuolį „Simfukams“ davė aštuonerius metus su jais dirbęs dabartinis Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro meno vadovas Modestas Pitrenas. Mokėjęs vaikus įkvėpti ir sutelkti, jis juos perdavė į taip pat patikimas ir profesionalias kolegas – dabartinio Šv. Kristoforo orkestro meno vadovo ir vyriausiojo dirigento – Modesto Barkausko rankas.

Kad įmanoma imti ir nupirkti tokį instrumentą vaikams, nieku gyvu netikėjau.



Gavus naują arfą, repertuare natūraliai jai tenka daug dėmesio

Šiandien „Simfukų“ skaičius – svyruoja nuo 75 iki 85. Jauniausiai muzikantei – vienuolika. „Tai priklausoma nuo atėjusios kartos, nuo mama leido ar neleido po pamokų dar groti orkestre, – aiškina Artūras Alenskas. – Mums didžiausias iššūkis – nuolatinė rotacija. Kiek girdėjau, dabar išėjo dvylika, atėjo keturiolika naujokų.“

Tai – pirmasis tokio tipo vaikų simfoninis orkestras Baltijos šalyse ir šiandien jau galima drąsiai teigti – profesionaliausias.

Išmoksta mobilizuotis

Kiekvieną vasarą „Simfukai“ važiuoja į stovyklas Giruliuose, per kurias sukala programas. Stovyklas vainikuoja koncertas Žemaitijoje. Parenkant programą pagrindinis tikslas – kad vaikai suprastų, jog orkestras negali sau leisti groti nekokybiškai. O kokybės samprata – labai sąlyginis dalykas, nes, pavyzdžiui, tenka groti praktiškai šepetio kotu – taip juokais vadina senutėlį nudrožtą obojų, yra ir kitų mažai kam betikusių instrumentų. „Jei neturi gero obojaus, negali rinktis, pavyzdžiui, „Nabucco“ uvertiūros, nes joje yra obojaus solo, – aiškina orkestro vadovas. Formuojant repertuarą tenka atsižvelgti ir į atlikėjus: – Vienus metus vadinome „orkestro badu“ – muzikantų kartos ateina bangomis.“

Vadovams smagiausia, kai vaikai pradeda kištis į repertuaro formavimą. Ir prašo sudėtingesnių kū-



rinių. „Pamenu, kai ėmėmės groti Ravelio „Bolero“, kas, pripažinkime, yra virš mūsų orkestro galimybių, maestro Domarkas įvertino: „Tų vaikų sėkmės formulė, matyt, ta, kad jie nesupranta, kokio sudėtingumo kūrinį groja. Jiems tiesiog gražu, ir jie groja, nevertindami jo sudėtingumo taip, kaip vertina profesionalai.“ Bet jie ima ir sugroja!

Dėl orkestro „Simfukai“ ryžtasi įvairioms aukoms. Vienas atsisakė krepšinio mokyklos, nes sutapo repeticijų ir treniruočių laikas, kita į svarbias varžybas kitame Lietuvos gale lėkė tiesiai iš koncerto Palangoje – ji priklauso badmintono rinkitei. „Tiems vaikams tenka didžiulis krūvis – vien muzikos mokykloje, be orkestro, turi mokytis solfedžio, teorijos, kitų dalykų, o kur bendrasis lavinimas! Per repeticiją apsidairau: menkiausia pauzė – ant kelių biologijos, chemijos vadovėliai ar konspektai. Jie moka išnaudoti bet kokią laisvą minutę naudingai. Pamenu, vienas kitas buvo atėjęs su dvejonėmis: „Man dvylikta klasė, nebepajėgsiu.“ Patariau iš širdies: „Nerizikuok, nemėgink palengvinti sau gyvenimo dabar, atlaikyk.“ Ir ištis visi, kurie užsiėmė iki paskutinės sekundės, turi didžiulį krūvį, suspėja viską, įstoja tenai, kur nori. O tie, kurie pradeda savęs gailėti, žiūrėk, jau ir kitur paslysta. Kada jie ruošia pamokas, tiesą pasakius, ir nežinau... Kai baigiasi repeticija – be penkiolikos devynios vakare – prie mokyklos susidaro automobilių spūstis, nes susirinkti mūsų muzikantų suvažiuoja jų tėvai“, – šeimų palaikymą orkestro vadovas ypač vertina.

Skepsį ištirpdė entuziazmas

Moksleivių orkestrui instrumentų problema opi visais laikais. Kai kurie jų – pasenę, susidėvėję ar to-

kių, kokių reikia ne mokykloje, o tik simfoniniame orkestre, išvis nėra. Tarkim, mokykloje mokoma groti obojumi, bet niekam nereikia anglų rago. Arba – pikolo fleitos ir daugybės kitų.

„Buvau labai nepatikus, kai kalba pasisukdavo apie vaikų rėmimą. Taip, keletą kartų mums buvo padėjęs Birutės Karosienės fondas ir tai buvo labai svari parama – finansinių išteklių neturėjusiems vaikams padengė stovyklos ar kelionės į užsienį kaštus, tai tikrai svarbu. Niekas daugiau iš kitų labdarų ir nesitikėjome. Orkestrui labai reikėjo arfos. Ta, kurią turėjo mokykla, – daugiau nei keturiasdešimt metų, jos pedalai visai – ir lipniomis juostomis klijuoti, ir laidų suveržikliais prilaikyti, stygos trūkinėjo ne dėl natūralių priežasčių, o dėl kažkokių užveržimų ir perlenkimų – trūkusi, išsipūsi, pagrindinis rėmas lūžęs nuo įtampos. Kai Vilniaus šv. Kristoforo Rotary klubas ėmė kalbėti apie naują arfą, tai vertinau ganėtinais skeptiškai, nes puikiai žinojau, kokia jos kaina. Galima turėti daug altruizmo, bet kad įmanoma imti ir nupirkti tokį instrumentą vaikams, nieku gyvu netikėjau. Orkestro dividešimtmečio proga iš Šv. Kristoforo klubo gavome simbolinį čekį savo ambicijai plėtoti – mūsų akimis jau ta penkių tūkstančių eurų suma atrodė didžiulė. Bet, žinodamas, kad arfa kainuoja apie trisdešimt tūkstančių ir daugiau, ir toliau šia idėja dvejotau. Maniau, tiesiog ji išblės. Tačiau klubo iniciatyvinė grupė vadybine prasme kibo iš peties: buvo taip aktualizuota instrumento įsigijimo idėja ir suformuota nuomonė tarp rotariečių, kad toliau sunkiai patikėjau tuo, kas ir kaip vyksta. Pernai rudenį į šventinį Rotariados renginį Druskininkų bažnyčioje važiuojame tikėdamiesi, kad Šv. Kristoforo klubo organizuotos akcijos-koncerto metu pavyks surinkti kelis šimtus eurų – kad ir „arfos pedalui“. Šiaip iš savo muzikavimo neuždirbame, į vaikų koncertus bilietai neparduodami, tad neįsivaizdavome, kaip vyks toji labdaros iniciatyva. Niekada nelindau į finansinius reikalus, bet išgirdau, kad per tą vieną koncertą buvo surinkta trys su puse tūkstančio! Dar per dvylika tūkstančių paaugojo Šv. Kristoforo klubo nariai. Turėjome anksčiau gavę penkių tūkstančių čekį. Klubas branduolys tiesiog degė tuo instrumentu, vienu metu jie net daugiau nei mes, vadovai, buvo išstudijavę bei susipažinę su arfų gamyba, asortimentu, žinojo, kur koks gamintojas kokias arfas turi, kokie tų instrumentų skirtumai. Galiausiai visi bendrai sutarėme, į kokios kategorijos instrumentą turėtume orientuotis“, – pasakoja „Simfukų“ vadovas.

Prasidėjo konsultacijos su Lietuvos arfininkais, pasaulio instrumentų gamintojais, imta ieškoti op-

timalaus kainos ir kokybės santykio. Tokie pasirodė prancūzų „Camac Harps“ instrumentai. Šios kompanijos vadovas Ericas Pironas jautriai sureagavo į istoriją, jog arfą vaikams perka ne valstybė ar mokykla, o privatūs rėmėjai, kurie su orkestru visai nesusiję. Tam reikalui prancūzai pasiūlė ką tik pradėtą gaminti naujo modelio arfą, pasižyminčią puikiu skambesiu. Tą patvirtino Paryžiaus operos arfininkai, kurie šį instrumentą patikrino vos tik jis atsirado salone (ačiū už tarpininkavimą Agnei Keblytei ir Davidui Lootvoedui). „Rotariečiai viską sutvarkė taip, kad tų pačių metų Kalėdoms arfą jau keliavo pas mus. O „Camac Harps“ prezidentas Ericas Pironas, palaikydamas rotariečių misiją, nuo kompanijos dovanų pridėjo mažąją keltiškąją arfą, kuri labai tinka mokomajam procesui – ja groti gali ir maži vaikai. Taigi už rotariečių surinktus pinigus gavome net dvi arfas!“ – Artūras Alenskas vis dar negali atsidžiaugti bičiulyste su Šv. Kristoforo klubu.

KAIP GAUTI PARAMĄ?

Tikintis gauti paramą, pirmiausia reikia kreiptis į kurį nors Rotary klubą, o šis jau gali teikti paraišką Lietuvos Rotary apygardos fondui. Paraiškos priimamos du kartus per metus – rudenį iki gruodžio 1-osios ir pavasarį iki balandžio 1 dienos. „Konkurencija pretenduojančių gauti lėšų – didelė, bet stengiamės, kad viskas vyktų objektyviai, tą sprendžia komanda, sudaryta iš skirtingų regionų žmonių. Paramos krepšelis – penkiolika tūkstančių eurų per metus. Jis išdalytas į tris dalis: po penkis tūkstančius pusmečiui, o dar penkiais būna remiami Globalios dotacijos projektai, iš kurių tikimasi gauti keleriopos grąžos“, – aiškina Lietuvos Rotary fondo komiteto pirmininkas Andrius Barniškis.

Klubas gali pretenduoti į maksimalią dviejų su puse tūkstančių eurų paramą savo projektui. Mažiausiai pusę viso projekto vertės klubas turi dengti iš savo lėšų. Jei reikalinga didesnė suma, ją klubai gali pritraukti rinkdami aukas, ieškodami partnerių arba kitų rėmėjų. Detali informacija, kaip teikti paraišką – elektroninėje sistemoje www.rotaryfondas.lt.

Kur kas didesnės paramos galima tikėtis teikiant Globalios dotacijos projektus į Tarptautinį Rotary fondą (<https://grants.rotary.org/>). Čia priimami projektai, kurių bendra vertė prasideda nuo trisdešimt tūkstančių dolerių. Tokie projektai vykdomi kartu su partneriu – Rotary klubu iš kitos šalies.

Istorijos, įkvėpsiančios nepasiduoti

„Seniai atrasta ir išbandyta praktika rodo, kad geriausiai žmonės mokosi iš pavyzdžių“ – tokiu sakiniu prasideda pažintis su klubo „Dipolis“ šiuo metu įgyvendinamu projektu „Istorijos su prieskoniais“.

Jo sumanytojai – šių ir praėjusių metų klubo Prezidentai Tomas Kalinauskas ir Laimis Inokaitis – kaip tik ir siekia su visuomene pasidalinti įkvėpiančiais pavyzdžiais, kaip Rotary nariams pavyko įveikti įvairius gyvenimiškus iššūkius.

„Norime papasakoti istorijas, kurių herojai sugebėjo įveikti išbandymus ir iš naujo atsistoti ant kojų, įrodydami, kad visos sunkios situacijos kažkada praeina, o bet kokia nesėkmė kartu yra ir nauja galimybė“, – sako vienas projekto iniciatorių T. Kalinauskas.

Visos sunkios situacijos kažkada praeina, o bet kokia nesėkmė kartu yra ir nauja galimybė.

Istorijoms perteikti pasirinktas videointerviu formatas. Projekto įgyvendintojams jau pavyko pakalbinti keletą rotaričių: investuotoją Marių Čiuželį, rašytoją ir keliautoją Tomą Kriščiūną ir verslininką, sportininką Egidijų Buiką.

Iki šių Rotary metų galo iniciatoriai planuoja nufilmuoti apie dvi dešimtis vaizdo siužetų, o projektą vainikuos – „Istorijų su prieskoniais“ knyga.

Su projekto herojais galite susipažinti internetiniame puslapyje: www.istorijossuprieskoniais.lt.

Daug gražių akimirų socialiai remtiniams vaikams

Dvylika metų – tiek laiko skaičiuoja Vilniaus tarptautinio Rotary klubo organizuojama tarptautinė vasaros stovykla vaikams iš socialiai remtinių šeimų „Rotary Summer Camp Lithuania“.

Kiekvieną vasarą į stovyklą susirenka 60-ies vaikų grupė, beveik savaitę laiko leidžianti gamtoje, pilnoje muzikos, meno ir kultūros.

„Per daugelį metų sukaupėme didelį žinių ir patirties bagažą, kaip suorganizuoti įdomias ir naudingas veiklas. Į stovyklą kasmet atvyksta būrys

įvairių pranešėjų, nuo ornitologų iki ugniagesių, ir net atstovai iš kitų užsienio Rotary klubų“, – pasakoja stovyklos komiteto pirmininkas, rotarietis Rokas Tamulis, be kurio stovykloje nepraeina nė viena diena.

Šiomet, kaip ir kasmet Rotary vasaros stovykla vyko 12 km nuo Vilniaus įsikūrusioje Guopstų Jėzuitų gimnazijos stovykloje. Vaikai čia praleido šešias dienas: dalyvavo varžybose, žaidimuose, vykdė menines veiklas, klausėsi koncertų, stebėjo įvairių svečių pasirodymus ir tiesiog bendravo.

Vilniaus tarptautinis Rotary klubas siekia, kad ši stovykla taptų bendra Lietuvos Rotary klubų vasaros stovykla ir todėl kviečia prisijungti visus. Daugiau informacijos: <https://www.facebook.com/Rotary.Vasara>.

Brandina Apygardos fondo idėją



Klubo Prezidentas Marius Čiuželis

Rotary klubo „Lituanica International“ komanda šiuo metu vysto naują iniciatyvą – bando supažindinti šalies Rotary klubų narius su neliečiamojo kapitalo fondo idėja.

Anot idėjos iniciatoriaus ir klubo Prezidento Mariaus Čiuželio, Apygardos neliečiamojo kapitalo fondas galėtų veikti kaip klubų įkurtas labdaros ir paramos fondas, kuris valdytų jam perduotas ir nuo jo kito turto neribotam laikui atskirtas lėšas, iš kurių investavimo gautas pajamas klubai-fondo dalininkai naudotų savo įstatuose nustatytiems visuomenei naudingiems veiklos tikslams ar vykdomiems projektams įgyvendinti.

„Kitaip tariant, investuodami į tokį fondą klubai nepravalgo turimų lėšų, o kartu su kitais investuoja jas pagal iš anksto apibrėžtą investavimo strategiją ir savo vykdomus socialinius projektus finansuoja iš

gautos investicijų grąžos. Vaizdžiai pasakius, klubai vietoj grūdų perka žemės, kurioje galės ūkininkauti ir taip tęsti savo veiklą neapibrėžtą laiką“, – pasakoja „Lituanica International“ atstovas.

M. Čiuželio tikinimu, neliečiamojo kapitalo fondas yra puikus klubų socialinių projektų finansavimo būdas tokiai bendruomenei kaip Rotary.

„Kadangi Rotary organizacija Lietuvoje vienija beveik 1700 narių, turinčių įvairiapusių kompetencijų ir finansinio kapitalo, neliečiamasis kapitalas yra galimybė apjungti narių stiprybes ir sustiprinti finansavimosi galimybes puikiems darbams įgyvendinti. Be to, tai ir galimybė stiprinti organizacijos vardą Lietuvoje ir pasaulyje, svariau prisidėti prie kitų, įskaitant ir tarptautinius, projektų. Neabejoju, kad esame pajėgūs formuoti ir savo pavyzdžiu brėžti socialinių poveikio investicijų kryptis Lietuvoje ir net regione, tapti savotišku flagmanu, role model kitoms organizacijoms, apygardoms, net verslams“, – teigia pašnekovas.

Šias idėjas „Lituanica International“ klubo komanda pristato, lankydama šalies Rotary klubus.

Klaipėdos krašto klubai atsidavę vaikams

**Padėti vaikams – tokį tikslą
iškėlė ne vienas Klaipėdos kašto
Rotary klubas ir jiems tai puikiai
seksi.**

Štai Klaipėdos Rotary klubas „Aditė“ vykdo net kelis pagalbos vaikams projektus. Pirmą, bendradarbiaudamas su Lietuvos Jūrų muziejaus Delfinų terapijos centru, klubas kiekvienais metais organizuoja stovyklą „Delfinų terapija – Lietuvos vaikams“.

„Stovykla skirta vaikams, turintiems autizmo spektro / emocijų raiškos / elgesio sutrikimų. Ši terapija padeda vaikams formuoti pozityvaus elgesio bei savarankiškumo gebėjimus, adekvatesnę savęs, aplinkinių ir savo galimybių vertinimą, formuoja naujus socialinius įgūdžius“, – pasakoja „Aditė“ klubo Prezidentė Rūta Šimkienė ir ragina klubų narius siūlyti savo regiono šeimą, kurios vaikui praverstų ši stovykla.

Be to, klubas renka lėšas Delfinų terapijos centre veikiantiems įgūdžių kambariams, kuriuose vaikai, turintys autizmo spektro sutrikimų, mokosi kasdieninių socialinių įgūdžių.

„Aditė“ taip pat vykdo projektą „Motinos ir vaiko sveikata“, kurio metu aukoja neišnešiotų kūdikių susilaukusioms šeimoms.

„Paramą skiriame ir Klaipėdos universitetinės ligoninės gimdymo skyriui, kuriame per metus gimsta apie tris tūkst. naujagimių, priimami sudėtingi atvejai iš viso Klaipėdos krašto“, – priduria R. Šimkienė.

„Aditės“ paramos sulaukia ne tik kūdikiai ir vaikai, bet ir jaunuoliai. Klubas vykdo jaunimo lyderystės programą, kurios metu yra skatinama Interact jaunimo veikla, o gabiausi programos moksleiviai ir studentai kasmet sulaukia stipendijos.

Dar vieną vasaros stovyklą, tik vaikams su regėjimo negalia, kiekvieną vasarą organizuoja Klaipėdos senamiesčio Rotary klubas kartu su Klaipėdos Regos Ugdymo centru ir didžiuliu būriu bičiulių bei rėmėjų.



Neregių ir silpnaregių stovykla



„Karalienė Luizė“ nariai renginyje

Stovykla „Pažinimo stebuklas“ jau sulaukė pripažinimo ne tik Klaipėdos apskrityje, bet ir visoje Lietuvoje, mat šalyje yra daugiau nei 500 vaikų, turinčių regos negalią. O nuo 2015 m. stovykla tapo tarptautine. Stovyklos vaikų priežiūrą ir ugdymą organizuoja Klaipėdos regos ugdymo centro pedagogai ir savanoriai. Šiuo projektu siekiama mokyti vaikus orientacijos ir mobilumo jiems neįprastoje aplinkoje, suteikti naujų patirčių ir žinių. Šiemt Giruliuose vykusį vienintelę tokia Pabaltijo regione aklių ir silpnaregių vaikų stovykla buvo jubiliejinė – 10-oji, todėl jos programa buvo labai spalvinga. Deja, dėl karantino į stovyklą negalėjo atvykti vaikai iš Baltarusijos, Lenkijos, Latvijos ir Ukrainos, tačiau atvyko iš Estijos. 80 dalyvių susirinko degančiomis širdimis, pasiilgę vieni kitų, dovanodami apkabinius ir džiaugsmo šūksnius.

O štai Rotary klubas „Maris“ nuo 2006 m. remia pilietinio ugdymo projektą, kurio esmė – įvairiose žinomose vietose skaityti lietuvių literatūrą, pradedant M. Valančiaus kūryba, vėliau – kūrinius knygnešių, Nepriklausomybės, partizanų kovų tematika. „Mario“ rotariečiai Klaipėdos miesto vaikus, jaučiančius socialinę atskirtį, vežasi į įdomias vietas: Varnių Žemaitijos vyskupijos muziejų, Kražių M. K. Sarbievijaus kultūros centrą, istorinę Prezidentūrą, pilis, dvarus bei muziejus ir ten kartu skaito literatūros kūrinius.

O štai Klaipėdos Rotary klubo „Karalienė Luizė“ sesės nuo pat įsikūrimo, 2012 m. pradžios, viena iš prioritetinių veiklų numatė bendravimą ir pagalbą vaikams iš vaikų namų. Klubas vykdo projektą „Draugystė su „Saulutės“ šeimos vaikais“, kurio tikslas – šiems vaikams ir jaunuoliams suteikti ne tik reikalingas materialines gėrybes, bet ir kurti nuoširdų, ilgalaikį bendravimą per bendras veiklas ir susitikimus.

„Įvairi ir nuolatinė klubo sesių veikla skirta plėsti vaikų pažinimo ribas, mokyti pradėti savarankišką gyvenimą, palikus bendruomeninius vaikų namus,

remti ypatingai gabius jaunuolius meno ar mokslo srityse“, – vardina klubo narė Genutė Kalvaitienė.

Kita ilgametė „Karalienės Luizės“ klubo veiklos kryptis – vaikų globos skatinimas, vykdant projektą „Suraskime vaikams namus. Ieškok, globok, aukok“.

„Nemažai įvairių veiklų, kurios skirtos padrąsinti, įkvėpti, informuoti potencialius globėjus, paremti ir padėti esamoms globėjų šeimoms, jau įgyvendinta. Pavyzdžiui, šiemet, bendradarbiaujant su Klaipėdos šeimos ir vaiko gerovės centru, Klaipėdoje organizavome Globėjų savaitės renginių atidarymo šventę ir jau planuojame aktyviai dalyvauti kitais metais organizuojant nacionalinį festivalį „Vaikai yra vaikai“ Klaipėdoje“, – priduria pašnekovė.

Prie pažeidžiamų vaikų gerovės prisideda Klaipėdos Rotary klubas „Concordia 1826“ ir Plungės Rotary klubas; pagalba korekciniais kamuoliais, skirtais gerinti vaikų laikyseną, rūpinasi Klaipėdos Rotary klubas „Karalienė Luizė“, Plungės ir Šilutės Rotary klubai. Palangos Rotary klubas prisideda ir prie pagalbos I tipo cukriniu diabetu sergantiems vaikams – finansuoja gydymo priemones, kurios leistų kiek įmanoma geriau valdyti ligą. Premijas už gerą mokymąsi moksleiviams teikia Tauragės Rotary klubas, o meno talentus remia Šilutės Rotary klubas.



Delfinų terapijos centre veikiantis įgūdžių kambarys

„Sėkmės mokykla“ – reikšminga vyresniųjų pagalba, renkantis studijas



„Vilniaus Karaliaus Mindaugo“ klubo nariai

Studijų pasirinkimas – svarbus ir neretai sunkus išbandymas moksleiviams. Būtent pagalba vyresnių klasių mokiniams, renkantis studijų kryptį, ir yra „Vilniaus Karaliaus Mindaugo“ klubo misija.

„Pastebime, kad rinkdamiesi studijas ar profesinį kelią, gana dažnai moksleiviai jaučiasi netvirtai. Neįtakamai pasirinktos studijos jaunimui kelia nerimą, nepasitikėjimą savimi, gali net tapti depresijos priežastimi. Ne vienas studijomis ar profesine veikla nepatenkintas jaunuolis pasirenka emigruoti. Mūsų tikslas – padėti mokiniams teisingai pasirinkti savo kelią“, – teigia vienas projekto „Sėkmės mokykla“ iniciatorių Andrejus Avchimovičius.

Šiuo metu „Vilniaus Karaliaus Mindaugo“ klubas kartu su Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centru duomenų bazei renka mokinių veiklinimo duomenis, kurie bus sukelti į svetainę ir jaunimas galės joje ieškoti praktikos vietų, renginių ir kitų veiklų.

„Užbaigę kurti svetainę, raginsime socialiai atsakingas rotariečių įmones kviesti jaunimą praktikoms, ekskursijoms ir prašysim pasidalinti savo patirtimi, važiuojant į mokyklas. Ypatingas dėmesys bus skiriamas rajonų mokiniams“, – priduria klubo narė ir projekto iniciatorė Dalia Katinaitė.



Akimirkos iš „Sėkmės mokyklos“ veiklų

Prie ilgiau nei dvejus metus vykdomo projekto dirbanti Laura Šepetienė kviečia visus nebūti abejingus ir dalintis neįkainojama patirtimi, kurią per ilgus veiklos metus sukaupė rotariečiai.

Su projektu galite susipažinti internetiniame puslapyje: www.facebook.com/sekmesmokykla.

Įvairiaspalviai „Romuvos“ projektai

Kauniečių klubas „Romuva“ džiaugiasi, kad šiuo metu vykdo net keturis ilgalaikius projektus, kuriais visais nori pasidalinti.

Vienas iš ilgiausiai besitęsiančių – parama paralimpiečiui plaukikui Edgarui Matakui, šių metų Tokijo paralimpinių žaidynių bronzos medalio laimėtoji. Klubas vaikiną remia jau ne vienus metus ir labai didžiuojasi visomis jo pergalėmis.

Taip pat kiekvienais metais kai kurie „Romuvos“ klubo nariai tampa mentorais Rotaract organizuojamoje mentorystės programoje:

„Kasmet mažiausiai keturi mūsų klubo nariai susidraugauja su jaunuimu, kurie pareiškia norą turėti vyresnį mentorį, ir apie pusmetį susitikinėja su jaunuoliais, kartu sprenddami jiems tuo laiku iškilusias problemas. Galime pasidžiaugti, kad šios programos metu padėjome vienai merginai sėkmingai pabaigti studijas ir suderinti profesiją su mėgstama veikla, dėl kurios buvo minčių mesti studijas, o vienas vai-

kinas, mentorių įkvėptas, įsteigė savo verslą. Jaučiame, kad šis projektas tikrai naudingas“, – pasakoja klubo Prezidentė Alma Ziziliauskienė.

Dar vienas ilgalaikis klubo projektas – draugystė su intelekto negalią turinčiais Kauno „Arkos“ bendruomenės nariais. Bendruomenė iš rotariečių jau sulaukė krosnies, skirtos keramikos dirbiniams degti, autobusiuko bendruomenės kelionėms, o šiemet centre buvo įrengta nauja ventiliacijos sistema, garantuojanti švarų orą, degant keramikos dirbinius.

Naujausia klubo iniciatyva – parama autizmo spektro sutrikimu sergantiems vaikams. Kasmet klubas šiems ypatingiems vaikams organizuoja stovyklą Šventojoje, pavadinimu „Lietaus vaikai“. Jos metu tradiciškai pasirodymą surengia klubo narys Saulius Bartuška – fantastiškas kapitonas Flintas. O šiemet vaikai sulaukė staigmenos – klubo nario Mariaus Mackevičiaus apsakymo, skirto specialiai autistiškiems vaikams, skaitymo. Šiuo metu klubas rūpinasi šio apsakymo išleidimu. Visos lėšos už knygą bus skirtos Lietuvos autizmo asociacijai „Lietaus vaikai“.

Už suaukotas lėšas – 1 600 akinių afrikiečiams

Pasaulinės sveikatos organizacijos duomenimis, daugiau nei 950 mln. žmonių visame pasaulyje negali sau leisti įsigyti akinių, dėl ko vaikai negali mokyti, o vyresnieji – dirbti.

Laimei, viename iš skurdžiausių pasaulio žemynų šią opią problemą padeda spręsti tarptautinis projektas, prie kurio prisideda ir lietuviai.

„Vokiečiui Martinui Aufmuthui savo namų rūsyje sukūrus paprastą aparatą, kurio veiklai net nereikia elektros, akinių problema tapo kur kas lengviau išsprendžiama. Su šiuo aparatu galima išlankstyti lengvus ir tvirtus akinius, kurių savikaina yra tik 1 JAV doleris“, – pasakojimą apie projektą „One-

DollarGlasses“ pradeda jo vadovė Lietuvoje „Vilniaus Karaliaus Mindaugo“ klubo narė Roberta Rudukaitė.

Pasak jos, „OneDollarGlasses“ ne pelno siekiantis projektas buvo sugalvotas 2012 m. Jo metu yra renkamos lėšos, skirtos savanoriams keliauti po Afrikos kaimus ir jų gyventojams vietoje gaminti minėtus nebrangius akinius. Šiuo metu projektas veikia aštuoniose Afrikos šalyse ir vienija daugiau nei 300 apmokytų savanorių, kurie geba įvertinti, kokių akinių žmogui reikia, ir moka juos teisingai pagaminti.

2019 m. prie šio projekto prisijungė ir „Vilniaus Karaliaus Mindaugo“, ir „Vyčio“ klubai, o vėliau – dar daugiau Lietuvos Rotary klubų. Šiuo metu Lietuvos Rotary klubų bei aukojimo platformos „Aukok.lt“ pastangomis jau yra surinkta lėšų 1 600 akinių pagaminti!

Į mokyklą – visiškai pasirengę

Pirma klasė – naujas gyvenimo etapas, į kurį žengiama atvira širdimi, su jauduliu užveriant nerūpestingos vaikystės duris.

Ir kiekvienas pirmokas nori būti jam visiškai pasirengęs ne tik psichologiškai, bet ir su pilna kuprine ant pečių. Tačiau net 28 procentai šeimų Lietuvoje tam neturi finansinių galimybių.

Vilniaus tarptautinis Rotaract klubas 2016 metais pradėjo projektą „Pirmoji kuprinė“, kurio tikslas – aprūpinti nepasiturinčiose ir socialinės rizikos

šeimose augančius pirmokus visomis būtinomis mokymosi priemonėmis: kuprinėmis, sąsiuviniais, rašikliais ar uniformomis.

Pradėję nuo kelių dešimčių vaikų, kuriems įteikė visas reikalingas priemones, kasmet Vilniaus tarptautinio Rotaract klubo nariai siekia vis didesnių tikslų ir 2021-aisiais pilnas kuprines jau įteikė 133-ims Kėdainių, Jonavos, Kaišiadorių, Elektrėnų, Raseinių, Prienų, Lentvario regionų pirmokams. Į sostinę atvykę būsimieji moksleiviai šias kuprines atsiėmė iš Vilniaus „Ryto“ krepšinininkų rankų.

Klubo nariai kasmet pirmosiomis kuprinėmis aprūpina vis kito šalies regiono pirmokus.

Svajonėms suteikia sparnus

Suteikti paukščiams namus, o gabiems vaikams – sparnus skristi svajonių link. Maždaug taip galima apibūdinti Vilniaus Geležinio Vilko Rotaract klubo projektą „Sėkmės inkilėlis“.

Šis sostinės klubas jau kone dešimtmetį labiausiai siejamas su garsiausia savo iniciatyva, kuria remia gabius, aktyvius ir talentingus Lietuvos vaikus ir jaunimą.

Kiekvieną pavasarį šimtai žmonių, įmonių bei asociacijų įsigyja „Sėkmės inkilėlį“ ar „Sėkmės apyrankę“ ir taip papildo projekto fondą, iš kurio remiami jaunieji Lietuvos talentai – dainininkai, mokslininkai, sportininkai, dailininkai ir kiti aktyvūs jauni žmonės.

Už surinktas lėšas perkami instrumentai, dailės priemonės, finansuojami tarptautiniai konkursai ir teikiama kita parama, kuri suteikia galimybę talentams sužydėti.

2013-aisiais prasidėjęs projektas kasmet įgauna vis didesnę pagreitį, o nuo jo pradžios paaukota per 12 tūkst. eurų, per 1 000 paukščių ar jų šeimų įgijo naujus namus – inkilus.

„Už mūsų surinktus pinigus kas nors įrašė kom-

paktinę plokštelę, kas nors išvyko į tarptautinį konkursą ar kitaip priartėjo prie savo svajonės“, – teigė Vilniaus Geležinio Vilko Rotaract klubo Prezidentė Ugnė Rutkauskaitė.

Pastarąją vasarą klubo lyderiai sugalvojo ir parengė naują projektą – „Geležinio Vilko kava“. Parduvinėdami pakuotę su braziliška ir kenijietiška kava ar leisdami jos paragauti per renginius, klubo nariai renka pinigus psichologinės pagalbos tinklalaidėms kurti.

Per šį projektą Vilniaus Geležinio Vilko Rotaract klubas bendradarbiauja su interneto platforma „Pasikalbėk“. Joje dirbantys psichologai ir kitų sričių specialistai pažadėjo parengti tinklalaidės visuomenei aktualiomis temomis. Pavyzdžiui, apie tėvystę, perdegimą, nerimą, vienatvę.

„Psichologinės sveikatos svarba ypač išryškėjo per pandemiją: kai kurie žmonės per ilgai buvo vieni namie, kiti – priešingai – visą laiką leido su šeima, ankštame bute ir dirbdami, ir mokydami, ir bandydami rasti pramogų.

Kai kuriems šių žmonių prireikė psichologo pagalbos, o tinklalapio pasikalbėk.lt specialistai ją suteikti stengėsi nuotoliniu būdu. Projekto „Geležinio Vilko kava“ tikslas – bet kurio amžiaus žmonėms per tinklalaidės padėti atsakyti į svarbius klausimus“, – sakė U. Rutkauskaitė.

Kalėdinių norų turi visi



Beglobis šuo per Kalėdas sulaukė išskirtinio dėmesio



Kalėdos – didžiausia metų šventė, per kurią nestinga šypsenų



Kalėdų Senelis stengiasi aplankyti visus



Kauno Rotaract klubo nariai surenka šūsnį dovanų

Kalėdos – matyt, magiškiausias metų laikas ir jomis nori džiaugtis visi – vargstančių socialinės rizikos šeimų vaikai, vieniši senoliai ar net beglobiai gyvūnai.

Nuo 1994 metų veikiantis seniausias Lietuvoje Kauno Rotaract klubas kasmet prieš Kalėdas pakviečia prisidėti prie projekto „Eglutės“, kuriuo siekiama išpildyti visų, kuriems reikia pagalbos, kalėdinius norus.

Nuo 2011-ųjų, kai projektas pradėtas, keitėsi tikslinės grupės, kurių norus klubo nariai siekė išpildyti,

bet kasmet prieš Kalėdas būdavo išdalijama šūsnis dovanų.

Pastaraisiais metais „Eglutės“ pildė vaikų, senjorų ir beglobių gyvūnų norus.

Vaikai norėjo ne tik žaislų ar žaidimų – geriausia dovana Kalėdoms neretai buvo paprasčiausi batai. Vienišiemis senoliams dažnai pakakdavo tik nuoširdaus pokalbio ar arbatos pakelio, o dovanotas virdulys atrodė lyg stebuklas.

Beglobiams gyvūnams stigo ėdesio, gultų, kraiko, tad, bendradarbiaudami su prieglauda „Penkta koja“, klubo nariai stengėsi patenkinti šių gyvūnų poreikius.

Projektas kasmet išpildo daugybę norų ir vis didėja. Jei 2018-aisiais buvo išpildyta 140 svajonių, po metų – jau 219, o pernai – 414.

Pildo norus ir karjerai suteikia postūmį

Per keliolika metų daugiau kaip 1 000 senolių veidus nušvietė gerumo šypsenos, o keli šimtai jaunų Lietuvos žmonių gavo trampliną atsispirti naujai pradžiai.



Jauni verslūs žmonės gauna neeilinę galimybę mokytis iš profesionalų

Vilniaus Rotaract klubas nuo 2007 m. plėtoja du svarbius projektus – „100 šypsenų daugiau“, kuris skirtas išpildyti socialiai labiausiai pažeidžiamų senjorų poreikius, ir Rotary akademiją, per kurį jaunimas įgyja galimybę mokytis iš patyrusių specialistų ir drauge surasti plačiausią karjeros kelią.

Pirmaisiais metais pildė tik Vilniuje ir jo apylinkėse gyvenančių vienišų ar skurstančių senolių Kalėdų norus, Vilniaus Rotaract klubo nariai projektą „100 šypsenų daugiau“ jau išplėtė į Kauną ir Marijampolę, tačiau ir toliau nežada sustoti.

Dar visai neseniai tai buvo projektas, kurio tikslas per Kalėdas senoliams įteikti trokštamą dovaną – maisto, vaistų, drabužių, ar praskaidrinti buitį nauju televizoriumi. Žmonės noriai dalijo dovanas, pradžiugindami vis daugiau vargstančių senolių.

Dabar projektas vyksta visus metus, o ne tik su socialiniais darbuotojais, bet ir su pačiais senjorais bendraujantys klubo nariai stengiasi patenkinti šių norus. Tie norai dažniausiai nedideli, tačiau net menka nuoširdžiai dovanota dovana senolio veidą papuošia šypsena.



Mentoriai padeda rasti tikrąją pašaukimą



Dovanos – vargstantiems senoliams pradžiuginti

Rotary akademijoje jauni verslūs žmonės gauna neeilinę galimybę mokytis iš jau patyrusių, gyvenime daug pasiekusių ir savo žiniomis trokštančių dalytis profesionalų.

Tai – Lietuvoje gyvenančiam jaunimui skirta savanoriška profesinės mentorystės programa.

Rotary klubų profesionalai noriai prisideda prie programos, padėdami ugdytiniais plėtoti verslo idėjas ar rasti tikrąją pašaukimą.

Sėkmės istorijų per šį projektą buvo daug – mentoriai ugdytiniais pasiūlė darbą, duetas drauge kūrė verslą. Laiku išteista pagalbos ranka ne tik padeda atsistoti, bet ir suteikia galimybę kitomis akimis pažvelgti į karjeros perspektyvas.

Rotary klubų profesionalai noriai prisideda prie programos, padėdami ugdytiniais plėtoti verslo idėjas ar rasti tikrąją pašaukimą.



Užtenka dėmesio, kad senolio veidas nušvystų šypsena



Vilniaus Rotaract klubo nariai vertina labdarinę veiklą



Kepiniai ir arbata sušildo šaltą dieną



Už kepinus paaugoti pinigai tenka labdarai

Palengvina sunkią būtį

„Gerumas kuria stebuklus“, – teigia Klaipėdos Senamiesčio Rotaract klubo nariai, kasmet pakviečiantys prisidėti prie dar vieno stebuklo likimo nuskriaustiems vaikams ir jų šeimoms.

Šis projektas – socialinė iniciatyva, kurioje, aukodami savo gaminius, aktyviai dalyvauja Klaipėdos krašto ir aplinkinių rajonų kepėjai ir kepyklos, o jais vaišinami žmonės kviečiami aukoti.

2018 m. pradėto projekto „Gerumas kuria stebuklus“ tikslas – padėti šeimoms, auginančioms vaikus, kurie nuo gimimo yra kitokie: serga genetinėmis ligomis, cerebriniu paralyžiumi ar Dauno sindromu, turi autizmo spektro sutrikimą. Šie vaikai irgi nori patirti vaikystės džiaugsmus, mėgautis gyvenimu ir juoktis.

Tad už per projektą paaugotas lėšas Klaipėdos Senamiesčio Rotaract klubo nariai jiems perka ABA terapija vadinamos taikomosios elgesio analizės užsiėmimus, stovyklas ar tiesiog planšetinius kompiuterius, kad vaikui būtų paprasčiau bendrauti su aplinkiniais. Pasiiekti projekto tikslų žmonės padeda ne tik skanaudami kepinus ir aukodami lėšas, bet ir parūpindami reikalingų daiktų: drabužių, žaislų, vežimėlių.



Likimo nuskriaustiems vaikams kuriamas stebuklas

Klaipėdos Senamiesčio Rotaract klubo nariai daug pastangų įdeda bendraudami su bėdų turinčiomis šeimomis, mat šios dažnai užsisklendusios ir nelinkusios pasakoti apie tai, ką tenka patirti auginant kitokius vaikus. Tačiau gerumas ištis kuria stebuklus ir projektas per kelerius metus jau palengvino ne vienos tokios šeimos būtį.

Subūrė senjorus ir jaunimą

Skirtingų kartų žmonės turi skirtingų patirčių, gebėjimų ir pomėgių, bet gyvena jie viename pasaulyje, kuriame padeda vieni kitiems ir vieni kitus skatina tobulėti.

Marijampolės Rotaract klubo nariai skirtingų kartų žmones – jaunimą ir senjorus – pakvietė prisidėti prie projekto „Kartos kartu“, per kurį senjorai specialiai sukurtoje elektroninėje parduotuvėje gali parduoti savo rankdarbius, o jaunosios kartos atstovai imasi iniciatyvos kurti šią parduotuvę ir rūpintis jos rinkodara.

Pernai pradėtas projektas vienija skirtingo amžiaus ir pomėgių žmones, siūlydamas jiems ne tik pajusti bendrystės džiaugsmą, bet ir išmėginti skirtingas veiklas: minkyti molį, kuris galiausiai virsta neįtikėtino grožio lėkštėmis ar puodeliais, tapyti ant šilko ar audinio, grafiniais piešiniais apipavidalinti atvirukus.

Marijampolės Rotaract klubas šį projektą rengia drauge su Europos solidarumo korpusu, o strateginiu partneriu pasirinko Marijampolės trečiojo amžiaus universitetą. Tikimasi, kad projektas įtrauks ne tik Marijampolės krašto, bet ir visos Lietuvos skirtingas kartas.



Skirtingų kartų žmonės padeda vieni kitiems tobulėti



Projektas vienija skirtingo amžiaus žmones, padėdamas jiems pajusti bendrystės džiaugsmą

AKIMIRKOS IŠ 20-OSIOS ROTARIADOS



Apygardos valdytojas Evaldas Vaineikis
ir Lietuvos paralimpinės misijos
Tokijuje vadovė Asta Narmontė



LIONS dovana Apygardai



Šiaulių Rotaract klubas



Kitų metų valdytoja
Jurgita Turulienė



Nomeda Kazlauskas (Vilniaus Perkūno RK),
Vytautas Kuneika (Druskininkų RK),
Vytautas Lopeta (Marijampolės RK)



Aurelijus Daškevičius
(Vilniaus-Kauno Dipolio RK)



Donatas Puodžiukynas
(Kauno Hansa RK)



Egidijus Kaselis
(Vilniaus Vienybės RK)

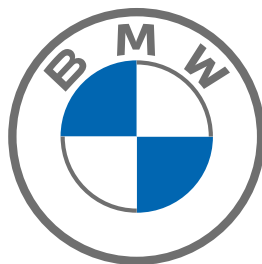


Pulo rungties prizinininkai:
Simonas Tuska (Rokiškio RK),
Donatas Velykis (Kauno Hansa RK),
Linas Tamašauskas (Rokiškio RK)

Rotariados'2021 rėmėjai ir partneriai



GENERALINIS RĖMĖJAS

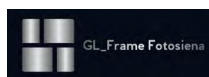


PAGRINDINIS RĖMĖJAS

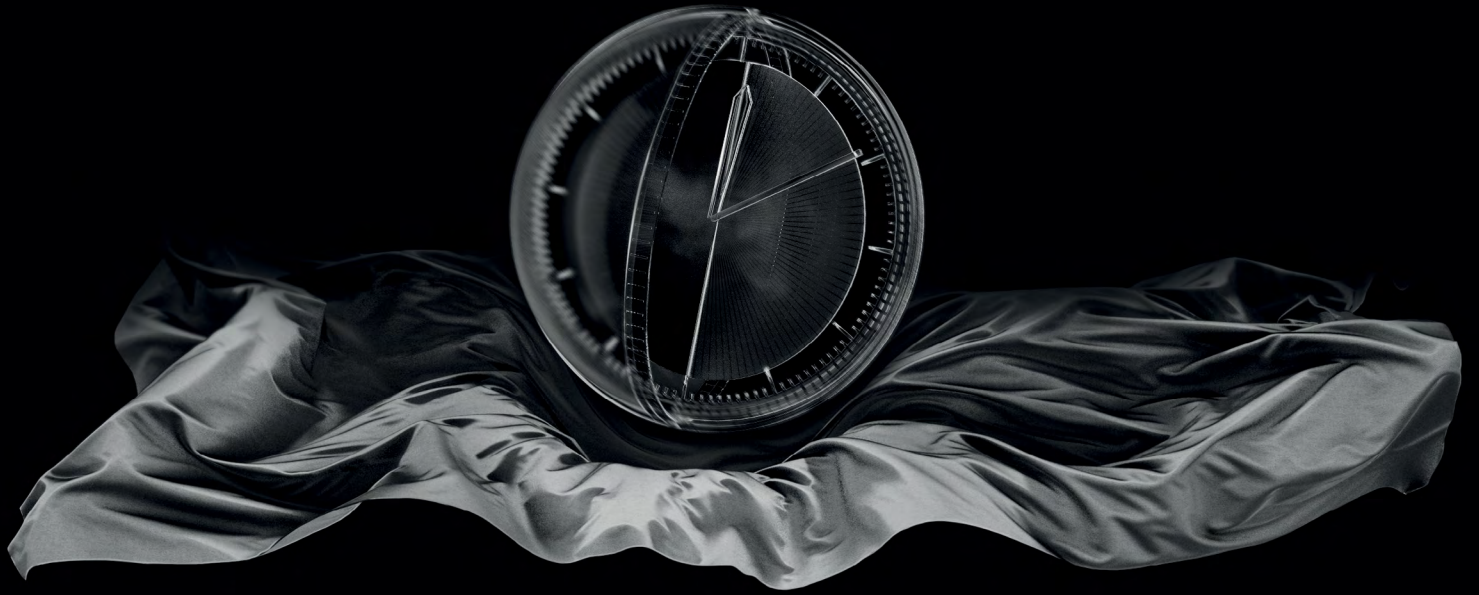


RĖMĖJAI IR PARTNERIAI

**AMBER
FOOD**



Ačiū už paramą ir pagalbą įgyvendinant laukiamiausią rotarietiškų metų renginį!



Atsitraukite nuo verslo likdami versle

Pokyčiai? kažkas naujo ir kitokio? Jūs nelaukiate paskutinės akimirkos sprendimams priimti. Juk tikri lyderiai nelaukia – jie eina ir daro. Laukimas yra neatsakingas. Pavojaingas.

Jūs vis dar skaitote? Taigi, esate mažuma, tik 17 % žmonių perskaito daugiau nei teksto antraštę. Bet jūs atkaklus, jums svarbi ne tik pradžia, susimąstote, kas laukia pabaigoje. Klausimas „kas būtų, jeigu būtų“ nebaugina, o verčia ieškoti atsakymų, nešališko patarimo ir alternatyvių pasiūlymų.

Pasiektas ne vienas tikslas, bet laiko sau, šeimai, pomėgiams ir naujoms idėjoms vis pritrūksta. Kaip atsitraukti nuo verslo ir vis dar daryti tai, ką geriausiai sugebate, kas labiausiai patinka? Kaip išlaikyti kontrolę to, ką kūrėte nuo nulio, kas reikalavo begalės laiko ir jėgų, kas taip artima? Mes tai darėme jau ne kartą. Žinome, kad kiekvienas atvejis individualus, o jūsų poreikiai – išskirtiniai.

Ko gero praradome dar porą skaitytojų. Tačiau jūs vis dar su mumis. Gerai. Tikime, kad tai reiškia, jog esate dinamiškas, bet kantrus žmogus. Drąsiai žvelgiantis į ateitį bei suprantantis pokyčių ir pasiruošimo svarbą aplinkoje, kurioje vienintelis pastovus dalykas yra tai, kad viskas nuolat kinta.

Daug kelio jau nueita, ne kartą suabejota, ar tik nereikėtų visko mesti. Tačiau dabar esate čia, kai laikas versti naują puslapį. Grįžkite prie darbo arba susisiekite su mumis!

www.mazeikapartners.lt

MP | Mazeika
& Partners